

ΠΑΝΔΩΡΑ.

1 ΙΟΥΝΙΟΥ, 1855.

ΤΟΜΟΣ ΣΤ'.

ΦΥΛΛ. 125.

ΑΝΝΑ ΚΑΙ ΦΛΩΡΟΣ,

ἢ

Ο ΠΥΡΓΟΣ ΤΗΣ ΠΕΤΡΑΣ.

ΥΠΟ ΘΕΟΔΩΡΟΥ Γ. ΟΡΦΑΝΙΔΟΥ.

Ποίημα εἰς ἑκαμέτρους, βραβευθὲν κατὰ τὸν

Ποιητικὸν διαγωνισμὸν τοῦ 1855.

(Ἰδε φυλλιδ. 123, σελ. 49.)

—οοο—

• Ὅταν ἀνέστ' ἡ ἀρχαία Ἑλλὰς, καὶ ὁμοῦ ἡ ἀρχαία
• Ἀθήνησι, πρέπει μ' αὐτὴν ὁ ἀναστῆ ὁ ἀρχαῖος τῆς στίχου.
(Ἄλ. Ρ. Ῥαγκαδῆς, πρὸς Δοῦκαν).

Α.

Κεῖτ' ὑψηλὸς μεταξὺ τῶν ὀρέων καὶ τοῦ δήμου τῆς Πέτρας
Πύργος βαρβάρου ρυθμοῦ, πρὸς δυσμὰς καταρρέουσας ἐν μέρει,
Ἐχὼν τὴν βάσιν ἐπὶ τῶν ὄχθων τῆς καλῆς Κωπαίδος,
Ὅπου γλαυκοῦ οὐρανοῦ τὰ λαμπρὰ κατοπτρίζονται κάλλη·
Φέρει τὰ τεῖχη ἐντὸς μελανὰ, καθὼς τεῖχη καμίνου,
Ἐνδειξιν, ὅτι βορὰ ἀδηνάγου πυρὸς ἀνθρωπάγη·
Μέγεθος, θέσις, εἶρμος, καὶ αἱ πλησίον πολὺκαρποι γαῖαι,
Πείθουσιν ὅτι ποτὲ ἐνδιαίτημα ἦτο πλουσίου.

Τώρα ἡ γλαυῆς κελαδεῖ καθημένη εἰς γείσον θυρίδος,
 Ἐρημολάλοι ἐκεῖ φωλαῖς νυκτικόρακες ἔχουν,
 Καὶ εἰς τὰ τείχη ἐντὸς, πρὸς τὸ μέρος τῆς πάλαι αἰθούτης,
 Θύσανοι φύονται ὠχροὶ σισυμβρίου, ἐλξίνης, κ' εὐζώμου,
 Λάβρος δὲ πνέων βορρᾶς τοὺς κινεῖ καὶ στενάζει πενθίμως.

Κι' ὅταν τὴν νύκτα τὸ φῶς τῆς εἰς νέφη θαμμένης σελήνης
 Λούη αὐτοῦ ἀμυδρῶς τ' ἀποτρόπαια, κ' ἔρημα τείχη,
 Τάφου σιγὴ ἀνορθοῖ τοῦ δειλοῦ διαβάτου τὰς τρίχας,
 Φρίσσοντος εἰς τὴν ἡχὴ τῶν πυκνῶν κ' ἐλαφρῶν του βημάτων.

Λέγουν προσέτι λευκὸν ὅτι φαίνεται φάντασμα κόρης,
 Ἐχὼν τὴν κόμην λυτὴν, καὶ μακρὸν καὶ ποδὴν χιτῶνα,
 Ἐχὼν θεᾶς καλλονὴν, ἀλλ' ἐκφράζουσιν φρίκην καὶ τρόμον·
 Σίγα δ' ἄφ' οὗ πλανητὴ μὲ σπουδὴν ἀπὸ τοίχου εἰς τοῖχον,
 Χύνεται ὡς ἀστραπὴ εἰς μεγάλην πρὸς ἔω θυρίδα,
 Βάλλον ἐκεῖθεν φωνὰς ἀντηχούσας μακρὰν εἰς κοιλάδας,
 Κι' ὡς νὰ ζητῇ συνδρομὴν ἀδημόνως σαλευὼν τὰς χεῖρας.

Ἄλλοτε πλὴν ἐν αὐτῷ ἡ ζῶν θορυβώδης ἀντήχει
 Ὀρχησις, γέλως, ὠδαί, προσταγαί, ἀπειλαί τε καὶ θρήνοι·
 Ὀργανα φόνου στιλπνὰ τῶν δωματίων τὰ τείχη ἐκόσμου,
 Κ' ἐπιπλα ὅλως γλυπτὰ, ἔργα τέχνης μεγάλως ἀνθούσης,
 Ἴπποι πολλοὶ καὶ καλοὶ ἐχρεμέτιζον ἔξω τῶν σταύλων,
 Κ' ἐνοπλοὶ ἄνδρες, φρουρὰ τοῦ οἰκοῦντος συνέζων δεσπότη.

Ἦτο δὲ ξένος αὐτὸς Ἀντωνέλλης καλούμενος, ἦτο
 Πλούσιος σφόδρα, ἐκ γένους λαμπροῦ, Ἐνετὸς τὴν Πατρίδα·
 Μέτριον σῶμα, καὶ κόμη ξανθὴ, καὶ εὐτράπελος λόγος,
 Ἦσαν ὅποσα ἐκ φύσεως εἶχε πολύτιμα δῶρα·
 Οἱ πονηροὶ δ' ὀφθαλμοί, κ' ὁ πλαστὸς τοῦ προσώπου του γέλως,
 Γέλως δριμύς, καὶ ἀκαίρως πολλάκις τὰ χεῖλη του στέφων,
 Τόνος προσέτι φωνῆς ὑποτρέμων κ' ὄξυς, ἐμαρτύρουν,
 Ὅτι κακοῦργος ψυχὴ εἰς τὸ σῶμα ἐκεῖνο κατῴκει.
 Ἐλεγον δ' ὅτι δεινὸς ἦτο ναύτης ἐλθὼν εἰς Ἑλλάδα
 Μόνος, ἐν λέμβῳ μικρᾷ, ἐν καιρῷ τρικυμίας μεγάλης·
 Ἐζῆ πρὸ χρόνων ἐκεῖ, ἀλλ' ἠγνόουν καὶ φίλοι κ' ἐχθροὶ του
 Πῶς τὴν πατρίαν ἀφείς εἰς τὴν ξένην μετέβη νὰ ζήσῃ.

Τῆς ἀνδρικῆς ἡλικίας δὲν εἶχεν ἀκόμη τοὺς χρόνους,
 Κ' εἶχ' ἡ νωθρά του ψυχὴ χαννωθὴ ὑπὸ κόρου· τὰ πάθη
 Εἶχον δαμάσει τὴν φύσιν, διὸ καὶ αὐτὸν του τὸν βίον
 Εἰς ἀθυρίας στειγμὰς ὡς φορτίον βαρὺ ἐβέωρει.
 Ἦτο δὲ τότε κακὸς, ὡς τοῦ Ἄδου ὁ κάκιστος δαίμων
 Ἦσαντασία σκηνὰς τῷ παρίστα αἱμάτων καὶ φόνων,
 Κ' ἐκ τῆς ιδέας ὠρμάτο πρὸς στύγια ἔργα· ὡς κτήτωρ
 Ὀλῶν τῶν πέριξ γαιῶν, τῶν πτωχῶν γεωργῶν ἦτο μᾶστιξ,
 Καὶ μὲ τοὺς Ταύρους, τυράννους τοῦ τόπου, φιλίαν συνδέσας
 Συνετυράννει κ' αὐτὸς φυλακίζων, ὑβρίζων, καὶ δαίρων·
 Τέλος, τὸ φόβητρον ἦτο παντὸς ἐναρέτου πολίτου,
 Πάσης καλῆς γυναικὸς, ἡ σεμνῆς καὶ ἀνθούσης παρθένου.

Μαίης ἦτο τερπνός, ἡ πλουσία καὶ θάλλουσα φύσις
 Τὴν ἀνλοστόλιστον εἶχεν ἀπλώσει αὐτῆς ἀλουργίδα,
 Αὔραι ζεφύρου λεπταὶ διαχέουσαι δρόσον καὶ μῦρα
 Ἐπαιζόν μὲ τοὺς ξανθοὺς καλλικόμων παρθένων βοστρύχους·
 Δρύσου σταγόνες ἐδῶ, τὸ κατὰλευκον κρίνον ἐκύρτουν,
 Καὶ ἐπὶ γλόφῃ παιδρᾶς ὡς πολύτιμοι ἥττραπτον λιθοί·
 Σμήνην ἐντόμων χρυσῶν παρεκεῖ ἐκινούντο βομβοῦντα,
 Κ' εἰς ῥοδοδάφνας ἀνθούσας πλησίον ῥυάκων πηδῶντων,
 Ἦδουπαθὲς ἀηδόνων εὐθύμων ἠκούετο μέλος.

Εἶν' ἑορτὴ τοῦ παντὸς αἱ ἡμέραι τοῦ ἔαρος! εἶναι
 Τῆς θεϊκῆς καλλονῆς τὸ ἀπαύγασμα! πᾶσα καρδία,
 Πᾶσα ζωὴ κατ' αὐτὰς ἐξυπνεῖ, πᾶσα ὑπαρξίς κρᾶζει,

«Θέλω κ' ἐγὼ τῶν καλῶν νὰ μετάρχω τοῦ Πλάστου μου δώρων! »
 Πλὴν ἡ κακοῦργος ψυχὴ βυθισμένη εἰς σκέψεις, ἢ λύπην,
 Εἰς τοῦ παντός τὴν χαρὰν αὐτὴ μόνη λογιζέται ξένη,
 Μόνη αὐτὴ μελετᾷ στεναγμούς, ὀνειρεύεται γόους,
 Ὅταν καὶ γῆ καὶ οὐρανὸς ὡς θερμοὶ ἐρασταὶ μειδιῶσιν.

Περιεπάτει, λοιπόν, σκεπτικὸς καὶ τὰ χεῖλη του δάκνων
 Μίαν Μαίου αὐγὴν, ὁ κακὸς Ἐνετὸς εἰς τὴν ἄνω
 Λίθουσεν, ὅπου συνήθως ἐπέρα τὰς ὥρας μονάζων,
 Ὅταν σπουδαία φροντίς ἀπησχόλει τὴν χαῦνον ψυχὴν του·
 Εἰς τὰς πτυχὰς τοῦ εὐρέος μανδύου του κρύπτων τὰς χεῖρας,
 Ἄνω καὶ κάτω βαδίζων, νοὺς κατεδείκνυε ζάλην.
 Κάποτε ἰσχνὸς γογγυσμὸς τὸν διέφευγ' ἐκ βάθους τῶν στέρνων,
 Οἱ ῥώθωνές του ὠγκοῦντο, ἡ δ' ὄψις αὐτοῦ ἐπυροῦτο·
 Κάποτε δ' ἔστεφεν ἐν του μειδίαμα πλήρες πικρίας,
 Χεῖλη ὠγρὰ ὡς νεκροῦ, καὶ προφέροντα λέξεις ἀνάρθρους·
 Ἰστατ' ὡς λίθος σιγῶν πρὸς αὐτὸ τῆς αἰθούσης τὸ βάθος
 Ὁ κακοπρόσωπος Τίτας, ἀγρίως τὰ ὄμματα στρέφων·
 (Ἦτο δ' ὁ Τίτας αὐτὸς Ἰταλὸς, καὶ πιστὸς του θεράπων,
 Ἦτον ὁ νοῦς καὶ ἡ χεὶρ, κ' εἰς κινδύνους πολλάκις ἀσπίς του)

Ἦσαν ἀφ' οὗ τῆς αἰθούσης τὸ μῆκος καὶ πλάτος διήλθε,
 Πότε ταχύων, καὶ πότε βραδύνων μονότονον βῆμα,
 Πρὸς τὸν πιστὸν του στραφεὶς με φωνὴν ὑποτρέμουσαν εἶπε·
 »—Τίτα! τοὺς ἵππους εὐθὺς καὶ τοὺς ἄνδρας ἐτοιμοὺς!—» ὁδρομαῖος
 Μόλις τὸν λόγον ἀκούσας ὁ ἄγριος Τίτας κατῆλθε,
 Καὶ μετ' ὀλίγον λαμπρὰ συνοδία ἱππέων ἐνόπλων
 Πρὸς τῆς ὠγρᾶς Λεθαδίας τὴν πόλιν καλπάζουσα ἦγεν.

Τί δ' ἄρα εἶχ' ὁ κακὸς Ἐνετὸς κ' ἀνησύχει τοσοῦτον;
 Κ' εἰς Λεθαδίαν πρὸς τί μετ' ἐνόπλων ἀνδρῶν ἀνεχώρει;
 Εἶχ' ὅτι ἔχει ἡ φλόξ, εἰς πνοὰς ὅταν μαίνεται ἀνέμου
 Κ' ἔτρεχε πνέων ὀργὴν ἐπιδούλους σκοποὺς νὰ τελέσῃ.

Ἔρως ὀξύς καὶ δεινὸς τὴν νωθρὰν του καρδίαν ἐκέντα,
 Κ' οὗτος ὁ πρῶν σκληρὸς, παραδόξως ὡς θῆρ ἐδαμάσθη,
 Οὗτος ὁ πρῶν γελῶν εἰς τὰ δάκρυ' ἀθώων παρθένων.
 Τώρα ἐθρήνη, καὶ πόνους ἠσθάνετ' ὁ ἄπονος λίθος.

Εἰς φθινοπώρου καθὼς τὰς ψυχρὰς καὶ ὀμιχλώδεις ἡμέρας
 Κάποτε δένδρον ἀνθεὶ ἀπολέσαν καὶ φύλλα καὶ κάλλος,
 Ὅμως δὲν φέρει καρπὸν παρομοίως μετ' ἄστεμον βίον·
 Ἐν τῶν παθῶν ἐξυπνεῖ εἰς ψυχὴν ἐκ παθῶν χαυνωθεῖσαν,
 Ἔχον ὀρμὴν, ἀλλ' οὐχὶ καὶ τὰ θέλητρα πάθους ἀκμαίου.
 Πάθος δ' ἂν ᾔην' εὐγενὲς ὁ σφοδρὸς καὶ θερμότατος ἔρως,
 Πλὴν εἰς καρδίας σκληρὰς εἶναι πάντοτε πάθος θηρίου.
 Μάτην δ' ὁ ξένος ἤρᾱτο τῆς κόρης τοῦ γέροντος Λάμπρου,
 Μάτην ἐστέναζε βλέπων τὴν νέαν κ' ἐνάρετον Ἄνναν,
 Οὔσαν πρὸ χρόνων μνηστὴν τοῦ ἀνδρείου καὶ ἔμφρονος Φλώρου,
 Κ' ἐτοιμον ἦδ' εἰς δεσμὸν προσεχοὺς πανευδαίμονος γάμου.

Ἦτο δ' ὁ Λάμπρος αὐτὸς Λεθαδεὺς ἐκ τῶν μάλα φρονίμων,
 Πλούσιος, θρησκός, θερμὸς πατριώτης, (καθόσον ἡ τότε
 Τῆς Τουρκικῆς τυραννίας δεινὴ ἐποχὴ συνεχώρει)
 Καὶ ἐτιμᾶτο δικαίως παρ' ὅλων τοῦ γήρους του δ' εἶχε
 Μόνην στερεὰν βακτηρίαν τὴν Ἄνναν του, ἣν καὶ ἠγάπα
 Ὡς ἀγαπᾷ κηπουρὸς τὸ καλλύνον τὸν κηπὸν του ἄνθος.

Εἰς ἡλικίας δ' ἀκμὴν ἡ γλαυκῶπις καὶ ἀθάνα παρθένος
 Ὅλη φαιδρότης καὶ χάρις τοῦ κάλλους ἀρχέτυπον ἦτο,
 Κι' ἀριστοτέχνου γραφίς ἀτελὴ θέλει δώσῃ ἰδέαν,
 Ἄν τοῦ ἀγγέλου ἐκείνου τὰ θέλητρα μόνη ἐκθέσῃ.
 Εἰς τὴν καρδίαν τῆς ἐτι τὰ πάθη δὲν εἶχον ριζώσει,
 Οὔτε τὸν πρῶτον τῆς βίον ταραξεί ψυχῆς καταιγίδες·
 Ὡς δ' ἀγνοεῖ τὴν ὠραίαν χροιάν του τὸ εὖσμον ῥόδον,

* Ἡ Παραδείσου πτηνὸν τῶν στιλβόντων πτερῶν τοῦ τὴν λάμψιν,
 Οὕτω κ' ἡ ἄκακος κόρη τὸ θεῖόν της κάλλος ἠγνόει,
 Κ' ἔχαιρε ζῶσα, κ' ἠγάπα τὸν Κόσμον, πλὴν μόνον διότι
 Εἶχε πατέρα τὸν Λάμπρον, κ' ὁ Φλώρος θερμῶς τὴν ἠγάπα.

Ναί, τὴν ἠγάπα θερμῶς, τὴν ἐλάτρευεν ἐνθους ὁ Φλώρος,
 Κ' εἰς τὸ ἀστράπτειν της βλέμμα οὐράνιον ἔβλεπ' ἀκτῖνα,
 * Ἦτις ψυχῶν εὐγενῶν τὸν ἄγνόν χαρακτῆρα ἐμφαίνει.
 Ἐκ παιδικῶν ἡμερῶν τὸν πατέρα του εἶδε σφαγέντα,
 Οὗτος δὲ λάθρα σωθεὶς εἰς τοὺς πέριξ βουνούς ἀνετράφη,
 * Ὅθεν, ἂν κ' εἶχε γλυκὺ, ἂν καὶ εἶχεν ἐράσμιον ἦθος
 Κάποτε ἦτο σκληρὸς, καὶ φιλέκδικος μέχρι μανίας.
 Τῆς δ' ἀγωγῆς τοῦ αὐτῆς διετήρει ἀκμαίας τὰς ἔξεις,
 Καὶ τοὺς τυράννους μισῶν, ἠρυθρία νὰ λέγῃται δοῦλος.
 Ἦτο ταχὺς ὡς δορκάς, καὶ γενναῖος ὡς λέων τοῦ δάσους,
 Καὶ εἰς τὰ ὄπλα δεινὸς ὡς οὐδεὶς τῶν ἐταίρων τοῦ ἄλλου.
 Ἦτον ὠραῖος, σεμνὸς, φιλοκίνδυνος, πρᾶος, καὶ εἶχε
 Πᾶσαν σχεδὸν ἀρετὴν πλὴν γυμνὴν καλλονῆς ἐπικτήτου.

Δύω δ' ἡμέρας ἀφ' οὗ ὁ κακὸς Ἐνετὶς εἰς τὴν πόλιν
 Τῆς Λεθαδίας εἰσῆλθε (κρυφίως δ' εἰσῆλθε, διότι,
 Κρύπτεται ὅστις κακὸν μελετᾷ καὶ κακὸν διαπράττει)
 Τῶν τρυφερῶν ἐραστῶν πομπῶδως ἐτελοῦντο οἱ γάμοι.
 * Ὀλος ὁ οἶκος τοῦ γέροντος Λάμπρου εἰς κίνησιν ἦτο
 Φίλων κ' οἰκειῶν πληθὺς συνηθροίσθη ἐντὸς τῆς αἰθούσης,
 Καὶ ὑπηρετᾷ πολλοὶ τοῦ προδόμου κατεῖχον τὰς θύρας.
 Τῆς Λεθαδίας αἱ κόραι, ὁμήλικες φίλαι τῆς Ἄννης
 Ἦσαν ἀθρόαι ἐκεῖ, ἐορτάσιμον φέρουσ' ἐσέητα,
 Καὶ ἡ τοῦ Φλώρου μνηστὴ μειδιῶσα καὶ ὅλη παιδρότης
 * Ἐλαμπ' ἐν μέσῳ αὐτῶν ὡς σελήνη ἐν μέσῳ τῶν ἀστρῶν,
 * Ἐθαλλ' ὡς ῥόδον σεμνὸν μεταξὺ τῶν ἀνθῶν τοῦ Μαΐου.
 Τὰς καλλονὰς της χρυσὸς, καὶ πολύτιμοι λίθοι ἐκόσμουν.
 Πλὴν, τῆς στιλβούσης της κόρης δὲν εἶχ' ὁ χρυσὸς τὴν ἀξίαν,
 Οὐδ' οἱ πολύτιμοι λίθοι ἐνὶς βλέμματός της τὴν λάμψιν.
 Δῶρον τοῦ Φλώρου λευκὸν εἰς τὰ στήθη της ἔφερε ῥόδον,
 Κ' ὅλοι ἐφθόνησαν τὴν τύχην αὐτοῦ, καὶ τὴν τύχην τοῦ Φλώρου.

Πλήρης δὲ οὗτος χαρᾶς, τὴν ὠραίαν του ἔδλεπεν Ἄνναν,
 Πέντε ἐτῶν στεναγμοὶ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἐσίγων.
 Κ' ὄνειροι πέντε ἐτῶν ἐπληροῦντο αἰτίως· πλὴν εἶχε
 Εἶδος δειλίας, ἐν ᾧ ἡ ψυχὴ τοῦ ἀτρόμητος ἦτο.

* Ὅταν μεγάλη χαρὰ στεφανοῖ τὰς πρὸ χρόνων ἐλπίδας
 Τρέμ' ἡ καρδία, ριγεῖ ἡ ψυχὴ, ὡς διστάζουσα ἔτι,
 Καὶ δειλιᾷ ἐκ μιᾶς εἰς ἑτέραν προσδαινίονσα φάσιν.
 Τὶς δὲν ἠσθάνθη παλμοὺς, καὶ ἀνέκφραστον φόβον συνάμα
 * Ὅταν τὴν χεῖρά του τείνας πρὸς κόρην, τῇ εἶπε τὸ πρῶτον:
 »—Εἰς τῆς ζωῆς μου τὸν πλοῦν σὺ θ' εἴσαι ἀστὴρ καὶ πυξὶς μου.
 » Μόνην χαρὰν τὴν χαρὰν σου, τὴν λύπην σου λύπην θὰ ἔχω; »

Πνέων γαλήνην ψυχῆς, καὶ μὲ πρόσωπον φαῖνον ἀγάπην
 * Ὁ γηραιὸς ὑπεδέχετο Λάμπρος τοὺς πάντας ἀσμένως.
 Πλὴν, ὡς τὴν Ἄνναν ἀπῆντα τὸ βλέμμα του ἔχυνε λάμψεις,
 Κ' ὑπερηφάνως προσδύλεπων ἠγάλλετο ὅτι ἦτο πατήρ της.
 Πάντες δ' ἐθαύμαζον, πάντες ἐπήνον συζύγους τοιοῦτους,
 Καὶ πρὸς τὸν γέροντα πάντες ἀπεύθυνον λόγους βωπείας.

Εἶχ' ἐνδυθῆ πολλὸς ἱεράρχης στολὴν χρυσαυγοῦσαν,
 Εἶχ' ἐνδυθῆ λαμπράδες λευκαὶ ἀναφθῆ παθητοῦ ὕμεναιου,
 Κ' ἔτρεμ' ἡ χεὶρ τῆς μνηστῆς εἰς τὴν χεῖρα φιλότατου μνηστῆρος,
 * Ὅτε ἠκούσθη πολλὸς εἰς τὸν πρόδομον κρότος, καὶ δοῦπος
 * Πηλὸν ἀνδρῶν μετ' ὀρυκτοῦ βαδιζόντων, κ' ἠνοιχθῆ ἡ πύλη,
 Κ' ἐνοπλ' εἰσῆλθον πολλοὶ τοῦ Τοπάρχου μισόχριστοι Τοῦρκαι.
 Φόβου ὠχρότης τὰ πρόσωπα πάντων ἐλάλυσε τότε,

Καὶ ἀπατρία σιγὴ τῆς χαρᾶς διεδέχθη τοὺς φθόγγους.

— «Τίνα ζητεῖτε; προβαίνων ἐντόλμως, ἡρώτησ' ὁ Λάμπρος·

— «Τὸν εἰς κακούργους ληστὰς χρηνοῦντα κρυφῇ προστασίαν,

Εἶπεν ὁ πρῶτος τῶν Τούρκων» — Ζητήσατε, εἶπεν ὁ γέρον,

Ἄλλοθι, τότε, τὸν ἐνοχὸν τοῦτον, καθότι ἐνταῦθα,

Εἶναι τοῦ Λάμπρου ὁ οἶκος, καὶ φίλ' οἱ παρόντες τοῦ Λάμπρου. —

— Εἶσαι ὁ ἐνοχὸς σὺ, ἀπεκρίθη ὁ Τούρκος ὀργίλως,

Κ' ἐγὼ ῥητὴν προσταγὴν νὰ σὲ δέσω μ' ἀλύσεις σιδήρου·

Πρὶν δὲ τοὺς λόγους περὰ ἡ, οἱ περίε' αὐτοῦ στρατιῶται

Τὸν γηραιὸν κατεφόρτισαν Λάμπρον μ' ἀλύσεις σιδήρου,

Κι' ἀπαγαγόντες αὐτόν, ἐν σπουδῇ ἀνεχώρουν ὡς ἤλθον.

Ὁ δυστυχὴς! ἐν τῷ φεύγειν ἰδὼν νεκρουμένην τὴν Ἄνναν,

Καὶ περιπτύξας αὐτὴν, φιλοστόργως τῇ εἶπε δακρύων·

— «Ἄννα μου χαῖρε! καὶ ἂν (ὃ μὴ γένοιτο) πλέον δὲν σ' ἴδω,

Ἐχ' ἀρωγὸν τὸν Θεὸν, καὶ τὸν Φλώρον σου ἄλλον πατέρα. »

— Κ' ἦσαν οἱ λόγοι στοργῆς πατρικῆς τρομερὰ προφητεία. —

Τέλος ἀνέλπιστον ἔσχον τοιοῦτον οἱ γάμοι τοῦ Φλώρου,

Κ' ἐμεινεν ὄναρ κενὸν ἢ προὔλιγος στερρὰ εὐτυχία·

Ναύτης ὁμοίως ἀπὼν ἀπὸ χρόνων τῆς φίλης Πατρίδος

Μ' ὄμματα πόθου ἐν ᾧ τὰ τερπνά της παράλια βλέπει,

Τέκνα κ' οἰκίους ἐν ᾧ μετ' ὀλίγον ἐλπίζει νὰ σφίγῃ.

Πρὸς τὰ λυσσῶντα πελάγη ἐξαίφνης ἐκ νέου ὠθεῖται.

Τῶν προεστώτων δεήσεις, καὶ ἔντονοι λόγοι τοῦ Φλώρου,

Δὲν συνεκίνησαν καὶ τοῦ Τοπάρχου τὸ ἀκαμπτον ἦθος,

Τοὺς Προεστώτας χλευάσας, ὀργίλως τὸν Φλώρον διώξας,

Ν' ἀπαγχονίσῃ ἠκείλει τὸν Λάμπρον, ὡς ἄλλον κακούργον·

Πάντες δ' ἐθρήνουν ἄθῳ κ' ἐνάρετον ἄνδρα τοιοῦτον.

Μία πλὴν μόνη ψυχὴ ἐνετρύφα εἰς τοῦτο τὸ δράμα,

Εἰς ἀνθρωπόμορφος δαίμων ἐσκίρτα τὴν λύσιν τοῦ βλέπων,

Καὶ ἦτον ὁ πλέξας αὐτὸ ἀφανῶς — ὁ αἰσχροὺς Ἀντωνέλλης.

B.

Λύπη κατεῖχε σκληρὰ τὴν φιλόστοργον κόρην τοῦ Λάμπρου·

Οὐδ' ὁ παρήγορος ὕπνος παρήγορον ἔφερε νάρκη.

Ὅτε δ' ἐπήρχετο κλείων τ' ἄδρ' ἀβλέφαρά της πρὸς ὄραν

Ὅνειροι φρίκης μεστοὶ τὴν ἐτάραττον, κ' ἐντρομος ὄλη

Ἦνοιγ' ὕγρους ὀφθαλμοὺς, κι' ὡς παράφρων ἐπήδα τῆς κλίνης.

Ἐβλεπ' ἐκτάδην νεκρὸν τὸν καλὸν της πατέρα, κ' ἐκ δύο

Ἐπιστηθίων πληγῶν ὅτ' ἀχνίζον ἐπήδα τὸ αἷμα . . .

Ἐβαλε τότε φωνάς . . . ἄλλ' ἐν ᾧ ὡς νεκρὸν τὸν ἐφίλει,

Αἶφνης, τὸν ἔβλεπε ζῶντα, καὶ πρῶτος αὐτὴν εὐλογοῦντα . . .

Ὡς δὲ νὰ εἶχε πτερὰ τὸτ' ἐκείνη ἐπέτα, ἐπέτα

Εἰς οὐρανὸν σαπφειρόχρουν, ἀφ' ὅπου διέκρινε στάνους

Τοῦ εὐλογοῦντος πατρὸς, καὶ τοῦ Φλώρου νεκρώσιμον μέλος . . .

Ὅθεν ὠχρὰ, μὲ λυτὴν περιήρχετο κόμην, καὶ ἦτον

Ὡς τις ἀρχαία θεὰ ἀπὸ χειρὸς Φειδίου γλυφεῖσα·

Ἦγε κ' ἡ λύπη λεπτὰ εἰς τὰ κάλλη της, κάλλη προσθέσει,

Ειλεκτικωτέραν δὲ περίε' διέχεεν ἤδη μαγείαν

Ὡς γλυκυτέραν ὁσμὴν ἡμιμάραντος ἱασμοῦ χέει.

Ἦτον εἰς σκέψεις πικράς, κ' εἰς σιγὴν βυθισμένη, ὁπότε,

Λούλ' εἰσελθοῦσα πιστὴ τῇ ἐπέδωκε γοῶντα σπουδαῖον,

Ὅπερ δειλὸς χωρικὸς ἅμα δοὺς ἀνεχώρησε τοῦτο

Τρέμουσ' ἀρπάζει, τὸ κάλυμμα σχίζει, καὶ ταῦτα ἀνέγνω·

» Ἄν τὴν ζῶντ' τοῦ πατρὸς ὡς θυγάτηρ ποῦθις νὰ λυτρώσῃς

» Σήμερον μόνη ἐλύθ' εἰς τὸ Σπήλαιον τοῦ Τροφωνίου

» Ὅταν ἡ νύξ τα πυκνὰ κ' ἐβενόχροα σκότ' ἀπλώσῃ·

» Θέλεις ἐκεῖ συμβούλας κ' ὁδηγίας σπουδαίας ἀκούσῃ;

» Χάνεται ὁμῶς τὸ πᾶν, ἂν μετ' ἄλλου τινὸς πλησιάζῃς,

» Ἡ τὸ μυστήριον τοῦτο εἰς τρίτον ἀφρόνως κοινώσης·
 » Ταῦτα σοὶ γράφει πιστὸς, καὶ εὐγνώμων τοῦ οἴκου σὰς φίλος. »
 Ἐμπλεως τότε χαρὰς γονατίζει ἔμπρὸς τῆς Παρθένου.
 Δέησιν ὅλως θερμὴν ἀναπέμπουσα, δέησιν, ἥτις
 Ἦτον ἀγνή ὡς ἡ πρώτη ὁδὴ τῶν ἀγγέλων, ὁπότε,
 Ἐκθαμβοὶ εἶδον πλασθέντες τὴν λάμπουσαν δόξαν τοῦ Πλάστου.
 Ἄλλ' ὡς ἡγέρθ' ἡ ἔμπρὸς τῆς εἰκόνης λυχνία ἐσθέσθη . . .
 Ῥίγος δὲ τότε λεπτὸν διεπέρασε πᾶσαν τῆς ἴνα,
 Ῥίγος προλήψεως, φέρον συνάμα δειλίαν καὶ τρόμον·
 Ὅθεν ὑψοῦσα, τὰς χεῖρας, ἀνέκραξ' ἐκ βάθους καρδίας·
 » Μῆ! Παναγία μου, μῆ! ὦ! μὴ δώσης νὰ σβύς ἡ ἐλπίς μου
 » Ὅπως ὁ λύχνος αὐτὸς, καὶ σεπτὸν θέλημά σου, ἂν ᾔηται,
 » Θῦμα νὰ πέσ' ὁ πατήρ, ἀντ' ἐκείνου ἅς πέσ' ἡ θυγάτηρ . . . »
 Ἄν τῇ ἐφάνη ποτὲ ἔτος ὅλον ἡ φεύγουσα ὥρα
 Ὅτε τυχὸν ἤργοπόρει ὀλίγον νὰ ἴδῃ τὸν Φλωρον,
 Ὅλος αἰὼν τῇ ἐφάνη ἐκεῖν' ἡ ἡμέρα, διότι,
 Εἶναι τὸ χρέος πολὺ ἱερώτερον πάθους καρδίας.
 Ἐφθασε τέλος ἡ νύξ· πλὴν ὡς ἔφθασ' ἡ πρέπουσα ὥρα
 Μάντις κακῶν, δισταγμὸς, τὴν κατέλαβε, καὶ τις δειλία·
 Ἄλλ' ἐν γενναίᾳ ψυχῇ ἐνικῶς μέχρι τέλους τὸ θάρρος·
 Ὅθεν κατέβη κρυφίως, κρυφίως τὴν θύραν ἀνοίγει,
 Καὶ μὲ καρδίας παλμοὺς τοῦ σπηλαιίου τὸν δρόμον βαδίζει.
 Ἦτον ἐσπέρα ὑγρὰ, ὑετώδης προσέπνεε νότος,
 Καὶ τ' οὐρανοῦ τὰς λυχνίας παχεῖα ἀπέκρυπτ' ὁμίχλη,
 Ὡς τοῦ Παρνασοῦ τὴν ὄφρυν ἐπεκάθητο δαίμων θυέλλης,
 Καὶ τῆς Ἐρκύνης τὸ ρεῖθρον ἐγόγγυζεν ἔρπον ἐν σκότει·
 Εἰς δὲ τὴν πόλιν σιγῇ ἐδασίλευε δούλων, καὶ μόνον
 Ἀγριοφώνων κυνῶν ὕλακαὶ εἰς τὰ πέριξ ἀντήχουν.
 Ἐσπευδ' ἡ κόρη, κ' εἰς πᾶν ἀλλεπάλληλον τρέμον τῆς βῆμα
 Ἡ συνεχὴς τῆς πνοῆς τὸ σεμνὸν τῆς ἐξήγειρε στήθος,
 Ἐφριττ' εἰς πᾶσαν σκιάν, ἀνεσκίρτα εἰς ἕκαστον κρότον,
 Ἡ φαντασία γοργῇ τῇ παρίστα ὡς ζῶντα τὰ πάντα,
 Κ' εἶχον οἱ λίθοι ψυχὴν, καὶ τὰ δένδρα κλαδίᾳ δρακόντιων.
 Αἰφνης διέκρινε φῶς, ἀλλ' ἐσθέσθη τὸ φῶς ὡς ἐφάνη . . .
 Τότε δειλί' ἀληθὴς τὴν κατέλαβε, φύσου δὲ ῥίγος
 Τὴν γυναικεῖαν ψυχὴν κατενάρκωσε, στᾶσα δ' ἐξαίφνης
 Εἶδε, πλὴν ἴσως ἀργὰ, ὅτι ἔπραττε τόλμημα μέγα.
 Ὅμως δὲν ἦτο καιρὸς, οὐδὲ πρέπον νὰ στρέψῃ ὀπίσω·
 Ὅθεν τὸ θνησκὸν τῆς θάρρους λαβοῦσα ὡς μόνην ἀσπίδα
 Βήματα ἔκαμ' ὀλίγα, κ' ἔμπρὸς τοῦ Σπηλαιίου εὐρέθη . . .
 Τότε δὲ εἶδε τινὰ εἰς τὸ σκότος ἀψόφως χωροῦντα
 Ὅστις φωνῇ ταπεινῇ τὴν ἠρώτησε » — Σὺ εἶσαι Ἄννα ; —
 » — Ναί » ἀπεκρίθη δειλῶς ἡ παρθένος, καὶ ἔτρεμεν ὅλη·
 » — Θάρρει ! καὶ μὴ δειλιάς » ὁ ἀγνώριστος εἶπεν ἐκ νέου·
 » Ἄν τοῦ πατρός σου ποθῆς τὰς βαρεῖας νὰ θραύσῃς ἀλύτεις
 » Φίλον πιστὸν, ὡς ἐμὲ, ἀκολούθησον βῆμα πρὸς βῆμα. »
 Εἶπε, κ' ἐδάδιζ' ἔμπρὸς, κ' ὡς σκιά του κατόπιν ἡ Ἄννα.
 Πλὴν τοῦ Φρουρίου καθὼς τὸ μακρὸν ἐπλησίασαν τεῖχος,
 Αἰφνης ὅξυν συριγμὸν ὁ ἀγνώριστος φίλος ἀφῆκε,
 Λύω δ' εὐθὺς στιβαραὶ τὴν παρθένον ἀνήρπασαν χεῖρες,
 Καὶ εἰς ἱππέα τινὰ τὴν παρέδωκαν· πέριξ δὲ τότε
 Βῆμα ἠκούσθη ἀνδρῶν, καὶ ὁ δοῦπος τρεχόντων ἱππέων.
 Ἡ δυστυχὴς ! εἰς τὴν βίαν ἀντέστη· ἀνθίσταται δ' οὕτω
 Ὅτε ἀσπαίρων ἰχθὺς εἰς τὸ ῥάμφος ἀγρεύοντος λάρου,
 Κ' ἡ εἰς γαμψοὺς ἀετοῦ πτερυγίζουσα ὄνυχας πέρδιξ·
 Ἡ δυστυχὴς ! νὰ φωνήσῃ ἠθέλησεν, ὅμως ἡ γλῶσσα
 Ἦτο νεκρά, ἡ φωνὴ ἀπεσθέσθη, καὶ χεῖρ ῥωμαλέα
 Ὡς χαλινὸς σιδηροῦς, τὸ ὠραῖον τῆς ἔφραττε στόμα.

Πάσχων πᾶτήρ, ἔραστής τεθλιμμένος, καὶ ἄτιμον μέλλον,
Μάχαιρα ἦτο τριπλῇ τὴν καρδίαν της πλήξασα, ὅθεν
Ἐχασε πᾶσαν πνοήν, καὶ τὰ μέλη της κίνησιν πᾶσαν.

Τότε σφοδρὰ καταιγίς μ' ἀστραπᾶς καὶ βροντᾶς ἐξεφύαγε,
Κ' εἰς τὸ ἀπαίσιον φῶς τῶν δεινῶς παλαιόντων στοιχείων
Ἐβλεπες μ' ὄψιν ὠχρὰν καλπαζόντων ἱππέων ὁμάδα,
Κ' ἔλεγες ὅτι κακοὶ τῆς κολάσεως δαίμονες ἦσαν.

Ὅτε δ' ἡ Ἄννα συνῆλθεν, εὐρέθ' εἰς τὸν Πύργον τῆς Πέτρας,
Καὶ παρ' αὐτῇ πνευστιῶντα τὸν ἄρπαγα εἶδ' Ἀντιωνέλλην·
Σπαρξικάρδιον τότε φωνὴν ἡ ἀθλία ἀφῆκε,
Κι' ὡς ἀνεμώνη ὠχρὰ ἦτις κλίν' εἰς πνοὴν ἀπαρκτίου
Κλίναςα τὴν κεφαλὴν τὰς αἰσθήσεις της ἔχασ' ἐκ νέου.

Τὴν δ' ἐπιοῦσαν φωνὴ διεδόθη καθ' ὅλην τὴν χώραν
Ὅτι τὴν κόρην τοῦ Λάμπρου λατρεύων ὁ Τούρκος Τοπάρχης
Τὸν μὲν πατέρα αὐτῆς ἐφυλάκισεν, ὅπως εὐκόλως
Τὴν θυγατέρα ἄρπάσῃ· αὐτὴν δὲ κρυφίως ἄρπάσας
Εἶχεν εἰς δῶμ' ἀφανὲς γυναικῶνος καλῶς κεκλεισμένην.

Ὁ πονηρὸς Ἐνετὸς δὲ ἀνθρώπων ἐσάλπιζε ταῦτα,
Ἡ ν' ἀποφύγῃ τὴν πρώτην τοῦ Φλώρου ἀκάθεκτον βίαν,
Ἡ νὰ ὠθήτῃ αὐτὸν εἰς βεθαίαν κινδύνου παγίδα,
Ἄν τοῦ Τοπάρχου θρασὺς νὰ βιάσῃ τὸν οἶκον ταλμῆσῃ·
Εἰς δὲ τὸν Τούρκον ἀνήγγειλεν ὅτι ν με ὕλιψιν μανθάνει
Συκοφαντίας αἰσχρὰς ὑπὸ Φλώρου τινὸς συρραφείας,
Καὶ ἀναφέρειν αὐτὰς τὸν προέτρεπ' ἐντὸς τοῦ δικαίου
Μέτρα νὰ λάβῃ σκληρὰ κατ' ἀπίστου τοσοῦτον αὐθάδους. »

Ἔτρεξ' ὁ Φλώρος μαθὼν τὸ συμβάν, εἰς τὸν οἶκον τῆς Ἀντιφῆς
Ὅπου ἐθρήνουν πιστοὶ ὑπηρέται, πολῖται, καὶ φίλοι·
Εἰς παρομοίαν πληγὴν ἡ καρδία του μόλις ἀντεῖχε,
Πλὴν ἐσιώπα δακρύων.—Ψυχὴ ἀγαθὴ καὶ γενναία
Χέει μὲν δάκρυ θερμὸν, πλὴν σιγᾷ εὐγενῶς λυπουμενὴ.—
Αἶμα δ' ὡς Τίγρις διψῶν, κ' ὑπὸ λύσσης τὴν χεῖρα του δάκνων,
Ἐπλαττ' ὀλέθρου σιληνὰς ἐκδικούσας πατέρα καὶ κόρην,
Κ' εἰς τὸν Τοπάρχην φρικτὸν προητοιμάζε τέλος, ὅποτε,
Γράμμα ἀνέγνω σταλὲν ἐκ τοῦ Πύργου τῆς Πέτρας, τοιόνδε.
— » Φίλος ἀρχαῖος πρὸς σὲ τὸν ἑταῖρον καὶ φίλον του γράφει·
» Ἄν τὴν μνηστὴν σου ζητῆς, εἰν' ἐδῶ εἰς τὸν Πύργον θρηνοῦσα,
» Ἄν νὰ τὴν λάβῃς ἐλθῇς, μὲ ὀλίγους μὴν ἐλθῇς ὀπλίτας,
» Ἄν τὴν ζώῃν σου ποθῇς, φύγ' ὡς λάβῃς τὸ γράμμα μου τοῦτο. »
Ταῦτ' ἀναγνοὺς πρὸς ὀλίγον ἐμβρόντητος ἔμεινεν· εἶτα
Ὅπλα φορέσας χρυσᾷ, καὶ καμπύλην κρεμάσας ῥομφαίαν
Ἐξῶ τῆς πόλεως πάσῃ σπουδῇ ἀκωλύτως ἐξῆλθε.—

Τούρκων πληθὺς μετ' ὀλίγον ἐξήτει τὸν Φλώρον εἰς μάτην.

Γ.

Ὅρ' ὕψηλὰ τῆς Ἑλλάδος! προπύργι' ἀνδρῶν ἐλευθέρων!
Τὴν ὑπερήφανον, στέμμα νεφῶν κεφαλὴν σας στολίζει,
Καὶ ἐξ αὐτοῦ καταπίπτουν φλογῶν, ἡ χιόνων σινδόνες!
Ἄλλοτε πᾶσα πηγὴ σας, καὶ πᾶσα ῥάχis καὶ πέτρα
Ἦτο Θεοῦ, ἡ Θεᾶς αὐτοποίητος τόπος λατρείας!
Εἰς τὰς κοιλάδας νυμφῶν λευκοφόρων ἐσκίρτα χορεία,
Καὶ τοῦ Πανὸς ὁ αὐλὸς τὴν ἡγῶ τῶν φαράγγων ἐξύπνει.
Τοῦ Θεανθρώπου, πλὴν ὡς ἐξηπλώθη ἡ ἁμωμος πίστις
Ἐσθύσαν ὄντα πλαστὰ, ὡς τὰ σκότ' εἰς ἀκτῖνας ἡλίου·
Κι' ὅταν ἡ ἄλλοτε ἔδρα σοφίας καὶ φίλη Πατρίς μου
Ἐκυψε δοῦλον αὐχένα εἰς σμήνη βαρβάρων ἀπίστων,
Ἐλησμονήθ' ἐντελῶς ἡ παγκόσμιος φήμη σας τότε,
Κ' εὔρον οἱ λύκοι ἐντὸς τῶν δρυμῶν σας ἀτάραχον βίον.

Πλὴν μὲ τοὺς λύκους αὐτοὺς ἠναγκάσθη καὶ ὁ Ἕλληνας νὰ ζητή!

Κι' ὅτε τυράννων σκληρῶν τὸν ἀπώθει τὸ ἄγριον ἦθος,
 Ὅτε ὁ Τοῦρκος τῷ ἥρπαζε πλοῦτον, γυναῖκας ἢ τέκνα,
 Ὅτε οἱ γόοι τοῦ μάτην ἀντήχουν εἰς πρόθυρ' ἀρχόντων,
 Τὴν κοινωνίαν πικρῶς κατηράτο, καὶ δρᾶττων τὰ ὅπλα
 ὤμνε θάνατον, μῖσος, καὶ αἷμα, καὶ ἔζη ὡς κλέπτης·
 Τῆς ἀδικίας ἐχθρὸς, δὲν ἠδίκηι ποτὲ τὸν πλησίον,
 Ἐνδοξὸν ἐπιπτε θῦμα ἐνίοτε, ὅμως πρὶν πέσῃ
 Μὲ τὴν ῥομφαίαν δικάζων, τὸ δίκαιον εὗρισκε μόνος.

Ἄνδρες τοιοῦτοι πολλοὶ εἰς τὸ πῦρ τῶν μαχῶν ἐντροφῶντες,
 Καὶ τῶν ἀρχαίων ἡρώων τὸν βίον βιοῦντες, κατεῖχον
 Τοῦ Παρνασσοῦ τὰ βουνά, τοῦ Ὀλύμπου, τοῦ Πίνδου, τῆς Ὀσσης·
 Κ' ἦσαν αὐτῶν μαθηταὶ οἱ τὴν φήμην ἐγείραντες Ἄρει·
 Τῆς Καλογραίας ὁ παῖς, οἱ κλεινοὶ Βοτζαραῖοι, καὶ ἄλλοι.

Τοῦ Ἐλικῶνος τὰ δάση χρυστάλλινοι κρήναι δροσιζοῦν,
 Ὅπου πτηνὰ κελαδοῦν, καὶ ἀκμάζει αἰώνιον ἔαρ,
 Ὅπου αὐχμῶν ὁ ποιμὴν τὴν φλογώδη του δίψαν προῦνει.
 Μίαν δ' ὠραιάν αὐγὴν, αὐγὴν τρίτην ἀφ' οὗ ἀνησπάγῃ
 Ἡ χρυσοπλόκαμος κόρη τοῦ Λάμπρου, παρά τινα κρήνην
 Κύκλῳ ἐκάθητο δίκην λεόντων γενναῖοι ὀπλῖται.
 ἦθος ἀγέρωχον, κόμη μεγάλη, καὶ λάσια στέφνα,
 Ὅπλα ἐπίχρυστα, βλέμμα φλογώδες, ὑπὸρχον ἐνδείξεις
 Ὅτι οἱ πάντες ἀνῆκον εἰς σπεῖραν ἀνδρῶν ἐλευθέρων,
 Οἵτινες ἦσαν τῶν Τοῦρκων τὸ φόβητρον, κ' ἔζων εἰς ὄρη.

Ἐνησχολοῦντο οἱ μὲν τὰ λαμπρά των καθαίροντες ὅπλα,
 Ἄλλοι δ' ἀρνία καλά, ἃς ὄρεοις ἐλατίνους ἐπέρων,
 Πλεῖστοι ἐδῶ κεχηνότες διήκουον γέροντος, ὅστις
 Προγενεστέρων κλεπτῶν διηγεῖτο τὰ ἐνδοξα ἔργα,
 Κι' ἄλλοι, ἐκεῖ, ἐτραγώδουν τὸν θάνατον φίλου κ' ἐταίρου.

Μόνος δ' ἐκάθητο εἰς, πρὸς κορμὸν πυκνοφύλλου ἐλάτης,
 Νέος, ξανθὸς, ὑψηλὸς, ὠχροπρόσωπος, ἔχων τὰς χεῖρας
 Ἐσταυρωμένας, καὶ ἦθος ἐκφράζον εὐγλώττως τὴν θλίψιν,
 Ὑψὸν ἐνίοτε ὄμμα ὀργίλον ἐπὶ τοῦ ἡλίου
 Ὡς ν' ἀδημόνει, διότι βραδέως ἐχώρει, κι' ἀπῆντα
 Μία ἐκείνου ἀκτὶς τὸ ἐπίσης φωσφόρον του βλέμμα·
 Τὴν κεφαλὴν του δὲ στένων ἐνίοτε ἐκλινε πάλιν
 Ὡς τις ἂν ἦτο εἰκὼν Ραφαήλειος τύπος τῆς λύπης.

Ἐχὼν ἀκτῖνας θερμῆς μεσημβρίας ὁ ἥλιος βαίνων
 Ὅτε ἀντήχῃσ' ὀξέος συρίγματος ἦχος, κ' ἠκούσθη
 Ἄνω τῶν βράχων φωνῶν ὁ σκοπὸς, ὅτι τρεῖς ὀπλοφόροι
 Φθάντες ἀπὸ Κιθαιρώνος δρομαίως, ἐζήτουν τὸν Φλῶρον.
 Εἰς ἀγγελίαν τοιαύτην ὡς εἰς ἀνηγέρθησαν πάντες,
 Καὶ παρετάχθησαν κύκλῳ τοῦ νέου αὐτῶν ἀρχηγέτου·
 Ὁ δ' ἐγερθεὶς, ὡς ἐξ ὕπνου νηδύμου, « νὰ ἔλθωσιν ! » εἶπε.
 — « Τίς μὲ ζητεῖ ἀπὸ σᾶς ; — » Ἀρχηγέ μου ἐγὼ σὲ ἐκάλουν·
 « Μ' ἐπεμψ' ὁ Δῆμος πρὸς σέ. — » Τί ἀγγέλλει ; — « ἠτοίμασε πάντα·
 « Μόλις ἐν μέσῃ νυκτὶ ἡ ἡμίκυκλος δύση σελήνη,
 « Μεθ' ἑκατὸν ὀπαδῶν θέλει φθάσ' εἰς τὰ πέριξ τῆς Πέτρας,
 « Ὅπου πυκνὸς καλαμῶν ὡς σημεῖον δ' ἐν μέσῳ τῆς λίμνης
 « Τρεῖς ἀλιέων πυραὶ, καὶ γλαυκὸς ἀποτρόπαιον ἄσμα. »
 « — Εὐγε ! » — Πλὴν, Φλῶρε, σκληρὸν μοὶ ἐπέβαλ' ὁ Δῆμος καθῆκον
 « Ἀγγελὸν πέμψας μ' ἐδῶ εἰς πολέμους μὲ εἶδε, νομίζω,
 « Τρεῖς δ' ἐβδομάδας ἀργῆς τὸ πυρόβολον οὗτ' ἐπὶ κάπρον,
 « Οὗτ' ἐπὶ λύκον δρυμῶνος ἐκένωσα, κ' εἴμ' ὡς θηρίον
 « Δούλον εἰς αἰσχρὸς δεσμὰ, τὰ δεσμὰ πλὴν μαινόμενον δάκνον,
 « Λάβε κ' ἐμέ μετὰ σοῦ ἂν σκοπεύῃς πρὸς ἔργα κινδύνου,
 « Κ' ἴσως ἰδῇς μὲ χαρὰν τὴν ἀπτόητον τόλμην τοῦ Μάρκου. »
 « — Δὲν ἀποβάλλω ποσῶς, εἶπ' ὁ Φλῶρος, γνωστὸν μοι ἀνδρεῖον·
 « Ἴδιον δ' εἶναι ἀνδρῶν, καὶ πρὸ πάντων τιμὴ τῶν Ἑλλήνων.

» Κλέος ἐν μέτῳ μαχῶν νὰ ζητοῦν, καὶ νὰ πίπτουν ἐνδόξως.
 » Μάθε πλήν, Μάρκε, δεινὴ συμπλοκὴ ὅτι θέλει ἀνάψει·
 » Ἦρπας' αἰσχρὸς Ἐνετὸς τὴν καλλίκομον κόρην τοῦ Λάμπρου,
 » Κ' ἦτον αὐτὴ ἡ μνηστὴ, ἡ χαρὰ, κ' ἡ ζωὴ τῆς ζωῆς μου.
 » Τώρα εἰς τείχη στεφρὰ, ὡς εἰς φρούριον, κρύπτεται Πύργου
 » Ἐχὼν φρουροὺς μισθωτοὺς ἐκ Δαυλίδος, Θηῶν, κί' Ἀραχόνης·
 » Ἐχομεν πλήν καὶ ἡμεῖς ὡς ἀσπίδα τὴν τόλμην καὶ πείραν,
 » Ἐχομεν κέντρα τιμῆς, τὴν ψυχὴν ἐκκινουῦντα εἰς νίκην,
 » Ἐχομεν ἓνα Θεὸν, αὐσσηρὸν τιμωρὸν τῆς κακίας.
 » Ἰπαγε τώρα! καιρὸν ἀναπαύσεως ἔχεις ὀλίγον,
 » Κί' ὅταν νυκτώσῃ, γενοῦ συνοδίτης κ' ἐταῖρος πολέμου.»

Ὅτε δὲ κλίνας λαμπρὸς πρὸς δυσμὰς τοῦ ἡλίου ὁ δίσκος
 Νέφε' ἐγέννα χρυσᾷ τελευταίᾳς τοξέων ἀκτῖνας,
 Κ' ἔδιδε ῥόδου χροιάν ἔς τὰς λευκάς τῶν ὀρέων χιόνες·
 Ὅτε ἡ νύξ σκυθρωπὴ, τὰ πτερὰ τῆς ἀνοιξάσα, ἦλθεν,
 Μήτηρ σιγῆς ἱερᾶς ἀστερόστικτον φέρουσα πέπλον,
 Ἄνδρες εἰς μάχας δεινοὶ μ' ἀργυρᾷ, καὶ ἀστράπτοντα ὅπλα
 Ἐκ τινος πέριξ δρυμοῦ τοῦ τερπνοῦ Ἑλικῶνος ἐξῆλθον.

Ἄν τὴν καλὴν τῶν μορφῶν, καὶ τὸ σπευδόν τῶν ἑώλεpes βῆμα
 Ἐλεγε· ὅτι παῖδοι εἰς ἐταῖρου πορεύονται γάμον,
 Ἐλεγε· ὅτι πτερὰ τοὺς ὠκεῖς τῶν στολίζουσι πόδας,
 Ἐλεγε· ὅτι ὀρμυῖν ὡς ἱέρακες λάβροι πρὸς ἄγραν·
 Τρέχοντες δ' οὕτως ἐντὸς τῆς νυκτίας εἰσῆλθον ὁμίχλης.

Ἦτον ἐσπέρα τερπνὴ τῆς σελήνης ὁ ἡμισυς δίσκος
 Ἐρρίπτ' ἀκτῖνας ὠχρὰς, αἰσθημάτων κ' ἐρώτων ἀκτῖνας·
 Ζέφυρος πνέων ἠδὺς εἰς τὰ δένδρα ὑψιθύριζε μόλις
 Φέρων ἀρώματα θύμου, τευκρίου, ῥοδῆς, κ' ἡδυόσμου·
 Τὴν ἱερὰν σιωπὴν μονοτόνως διέκοπτ' ὁ γρύλλος,
 Καὶ νυκτιλάων πτηνῶν οἱ μακρόθεν ἐρχόμενοι φθόγγοι·
 Τοῦ καθαροῦ οὐρανοῦ οἱ ἀδάμαντες ἡστραπτον ὅλοι,
 Κί' ἀντανεκλῶντο ἐντὸς τῶν ὑγρῶν τῆς καλῆς Κωπαίδος,
 Σπινθηροδόλον δ' αὐτῆς τὸ γλαυκὸν ἐλαυθυμύριζε κύμα
 Ἐπὶ τὴν γλαυφόρον τῆς ὀχθῆς, ἐν ᾧ πρὸς τὸ πέραν ἠρέμει·
 Ὁ Παρνασσὸς κ' Ἑλικῶν παρακείμεν' ὠμοῖάζον δὺν
 Γίγαντας νεφροστεφεῖς κοιμωμένους ἐν μέτῳ γαλήνης,
 Εἰς τὰ πλευρά τῶν πυραὶ διακρίνοντ' ἀγρύπνων ποιμένων,
 Ἡ πυροδόλον ἀστράπτον κ' ἦχον τολμηροῦ νυκτοθήρου.

Ἰστατο μόν' ἡ θυγάτηρ τοῦ Λάμπρου πλησίον θυρίδος
 Τὴν δροσερὴν τῆς ἐσπέρας ἀέρα ποθοῦσα· ἡ λύπη
 Εἶχε μαράνει τοῦ θεῖου τῆς κάλλους τὰ εὐχρῶα ῥόδα,
 Τὰ κοραλλίζοντα χεῖλη ἡ κάθειρξις εἶχεν ὠχράνει,
 Εἶχε τὸ δάκρυ βλεμμάτων πυρίνων θαμβώσει τὴν λάμψιν.

Ὁ τερνευτὸς τῆς βραχίων ἐστήριζε τὴν κεφαλὴν τῆς,
 Ἀτημελήτως ἔς τοὺς ὤμους χρυσόχρους κατέπιπτε κόμη,
 Ἦτο δὲ ζῶσα εἰκὼν ἀθωότητος μέγα πενθούσης·
 Πρὸς τῆς ὑγρᾶς Λεσθαδίας τὴν γῆν εἶχε στρέψει τὸ ὄμμα,
 Ὅπου κατέλιπεν ὅ,τι ἔς τὸν Κόσμον παμφίλτατον εἶχε,
 Στένοντα δ' ἔλεγε· « Πάτερ, τί γίνεσαι! Φλῶρε, ποῦ εἶσαι; »

Ὁ Ἐνετὸς κατ' ἀρχὰς ἐφαντάσθη τὴν βίαν ὡς μέτον
 Ἐπιτυχὲς τοῦ σκοποῦ του· πλήν εἶδε λυσσῶν ὁ κακοῦργος
 Ὅτ' ἐκοπία ματαίως· στρατήγημα τότε ἀλλάξας
 Ἀλωπεκὴν ἐνεδύθη καὶ πρῶτον, κ' ἐράσμιον ἦθος.
 Ἀλλ' ἡ παρθένος εἰς βίαν ἀντέταξ' ἐπίμονον τόλμην
 Θρήνους, κραυγὰς, κ' ἀπειλάς· τὴν πυρίνην δὲ γλῶσσαν τοῦ πάθους
 Περιερρόνει σιγῶσα, ἡ λόγους δριμεῖς ἐκφωνοῦσα.

Εἶχον δ' ἐλπίδας ἀμφοτέρ' εἰς μόνον τὸν χρόνον. « — Ἐκεῖνος,
 (Ἐλεγε ὁ ἄρπας) ψυχὰς ἀγερώχους δαμάζει. « — Ἐκεῖνος,

(Ἐλεγε ἡ κόρη) ἀγχείων καρδίας ναρκώνει. — Ἀλλ' ὅμως,
Ὅναρ ἐλπίδων κενῶν ἀμφοτέρους δεινῶς ἐξηπάτα.

Ἦτο εἰς σκέψεις πικρὰς βυθισμένη, ὁπότε εἰσῆλθεν
Ὁ Ἀντιωνέλλης εἰς τούτου τὴν βεάν ἡ δύστηνος κόρη
Ἐμπληκτος ἔμεινεν, ὡς τὸ ἀρνίον ἐνώπιον λύκου.

« — Ἄννα, τῇ εἶπε, μὲ ἦθος γλυκὺ καὶ φωνὴν πλήρη πάθους,
» Ἦλθα καὶ πάλιν νὰ σ' ἰδῶ, νὰ μάθω ἂν τίποτε θέλῃς.
» Εἶσαι τῶν πάντων κυρία, κ' ἐγὼ ὑπηρέτης καὶ φίλος. » —
Οὔτε κἂν βλέμμα ἠκόντισ' ἐκείνη, κ' ἐσίγα ὡς λίθος.

Ὡς ἀνοχὴν ἐκλαδῶν τὴν σιγὴν, παρεκάθησε τότε.

— « Κύτταξε, εἶπε, τί φύσις λαμπρά! τί ὠραία ἐσπέρα!

» Ὡ! τὴν σελήνην ἰδὲ, πῶς ἐκρύθη ἐκ φθόνου ὡς σ' εἶδε! »

Τότε δ' ἡ Ἄννα πικρὸν μειδιάσατα, εἶπε — « Τὸ φῶς μου,

» Ἄν ἡ οὐράνιος ἤμην σελήνη, δὲν ἤθελον χύσει,

» Ὅσον καιρὸν ἐδεήθουν ἀνθάδεις κακοῦργοι τὸν Κόσμον. »

— « Πάλιν λαλεῖς μὲ πικρίαν! κ' ἀκόμη ἀρνεῖσαι, τὸ βλέπω,

» (Ἐῖπεν αὐτὸς ὠχρίων) ἐν ᾧ ἔχεις ἀγγέλου καρδίαν,

» Τόλμην ἐρώσης ψυχῆς ν' ἀγιάσῃς μὲ λόγους συγγνώμης.

» Πλὴν μυριάκις ἐζήτησα ταύτην καὶ πλεόν τί ἄλλο;

» Λέγε, τί ἄλλο ζητεῖς; μὴ τὸ αἷμά μου βέλεις; τὸ χύνω! »

— « Τὸν σύζυγόν μου ζητῶ! τὸν πατέρα μου θέλω! κ' ἐν τάχει

» Σὲ νὰ ἰδῶ, μιὰρὲ, 'ς τοῦ δικαίου θεοῦ μου τὸ βῆμα!

» Χύνεις τὸ αἷμά σου λέγεις; Τοιαύτην μὴ λάθῃς φροντίδα!

» Χεὶρ ἰσχυρὰ κ' ἐκ θεοῦ ὠπλισμένη ἐλπίζω ν' ἀρκέσῃ! . . . »

Ἐλεγε, κ' εἶχ' ἡ φωνή της τὸν τόνον ἐκεῖνον, ὃν ἔχει

Ἀδικουμένου φωνή. Ἀλλ' ἐν ᾧ ὡς ἐμβρόντητος οὔτος

Ἔμεινεν, αἰφνης ἐντὸς τῶν ὑδάτων τῆς λίμνης ἐχύθη

Τρέμουσα λάμψις, καὶ τρεῖς κολοσσαῖαι πυραὶ μετ' ὀλίγον

Τῶν κοιμωμένων ὑδάτων ἐχρύσουν τὸν λεῖον καθρέπτην.

Εἶχ' ὠχραπόρφυρος δὺς ἡ σελήνη ἐν μέσῳ σκοτίας,

Κ' ἔχεον ἀστρων πυκνοὶ λεγεῶνες ἀμφίβολον λάμψιν.

Κ' εἶδε μὲν ἄλλοτ' ἐν μέσῳ τῆς λίμνης πυρὰς ὀρχουμένας,

Ὅμως ἠσθάνθη καθ' ὅλον τὸ σῶμα παράδοξον φρίκην

Ὅτε ἐκείνας τὰς τρεῖς παρετήρησε· φάσιν δὲ θέλων

Ἀλλήν νὰ δώσ' εἰς τῆς κόρης τὴν λύπην, κ' εἰς πρόληψιν ἰσως·

— « Κύτταξε, εἶπε, πυρὰς ἀλιέων ζητούντων ἐγχέλεις. . .

» Εἶναι τοῦ βίου εἰκὼν αἱ τὴν νύκτα καίόμεναι δᾶδες. . .

» Ἀκουσον, πῶς κ' ἡ ἡχὸ ψιττακίζει πιστῶς κατὰ φθόγγον

» Ἄσμα γλαυκὸς . . . πλήν . . . οὐχί . . . ἡ φωνή . . . ἐκ τῆς λίμνης ἐκβαίνει. . . »

» Πρώτην δὲ ἰσως φορὰν τοὺς ἰχθύας αἱ γλαυκαὶ θηρεύουν. . . »

Ἐῖπε συσπῶν τὰς ὀφρῦς, καὶ ὠρθώθη, καὶ ἔκραζε — « Τίτα!

» Ὅλα τὰ ὅπλα εὐθὺς ἐτοιμάσατε! ὅλους τοὺς ἄνδρας! . . .

» Ἴσως εἰς θῆραν γλαυκῶν κενωθῶσι πολλὰ πυροβόλα. . .

» Ὑπαγε! . . . καὶ ἄνω σκοπῶν, ἔσο ὄμμα ὅζῳ καὶ ὠτίον. » —

Κ' ἔφυγ' ὁ Τίτας ἀμέσως, φανείς ὡς σκιά πρὸς τὴν θύραν.

Ἐφερε τότε ἐντὸς τοῦ θαλάμου κλονούμενον βῆμα.

Τρεῖς δ' ἐξηκόντισεν ὑποπτον βλέμμα ἐπάνω τῆς λίμνης,

Καὶ μὲ σκληροὺς λογισμοὺς πρὸς ὀλίγον ἐφάνη παλαίων.

Στὰς δὲ ἐμπρὸς τῆς ἐκθάμβως τὴν λίμνην ὁρώσης παρθένου·

— « Κόρη τοῦ Λάμπρου! τῇ εἶπε, πολλὰς μὲ ποτιζεις πικρίας,

» Κ' ἰσως ἡ μαύρη μὲ ὥθησε Μαῖρα πρὸς σέ, ἵνα πλέξῃ

» Λαματικώτερον ἔτι τὸ μέγα τοῦ βίου μου δράμα. . .

» Ὡ! πιστευσέ με! πολὺ τολμηρότερα ἔπραξα ἔργα. . .

» Κ' ἐντιμὸν μέλλον . . . φρικτὸν παρελθόν! . . . ὅτι ἡγνίζ' ἐφρόνουν. . .

» Ἀκουσον τώρα! ἐρρίφθην τυφλῶς εἰς θυέλλας κινδύνων,

» Καὶ συμπαρέσυρα σέ, τὴν ἀθώαν ὡς ἄνθος ὠραῖον!

» Θεία κατὰρα βαρύνει ἐπὶ τῆς κακῆς κεφαλῆς μου,

» Κ' ὅ,τι πόλῃσω, ἢ ψεύσω, θραυόμενον πίπτει εἰς κόνιν! . . .

» Ἐθαλλες γῆς ἐν τῷ μέσῳ ἀγκάλῃς πατρὸς καὶ μνηστῆρος,
 » Σήμερον εἶσαι ὠχρὰ καὶ θρηνοῦσα ἐν μέσῳ πλεκτάνης
 » Ἀρπαγὸς ξένου! . . . κακούργου φρικτοῦ! . . . κ' ἐραστοῦ μισουμένου! . . .
 Κλίνας δὲ γόνυ, προσεῖπε μὲ πάθος καρδίας θρηνοῦσας·
 — « Κλίνω τὸ γόνυ ἐνώπιον σοῦ, σελασφόρε παρθένε,
 » Καὶ τῶν προτέρων τοῦ βίου πταισμάτων . . . ζητῶ τὴν συγγνώμην!
 » Ἀγνωστα ἦσαν! καὶ θέλουσι μείν' εἰς αἰῶνας θαυμένα . . .
 » Αὐρ' ἀρετῆς καθὼς σ' εἶδα μ' ἐνέπνευσεν αἶσθημα θεῖον,
 » Κ' ἡ ῥυπαρά μου καρδιά ποτὲ δὲν ἠσθάνθη τοιοῦτον.
 » Οὐρίον πνεῦμα τῆς Τύχης δ' ἂν πνεύσῃ ὀλίγον ἀκόμη,
 » Ὅρκον ὁμνύω, ποτὲ νὰ μὴ πράξω παρ' ὅ,τι θελήτης,
 » Σε, νὰ λατρεύω ἐξ ὅλης καρδίας ὡς ἄλλον θεόν μου·
 » Ἀγγελε! σῶσόν με κἂν . . . ἂν δὲν θέλῃς ποτὲ μ' ἀγαπήσει.

Δ.

Κόλασιν ἄδου ἐν ᾧ εἰς τοῦ στήθους τὰ βάθη ἠσθάνθη
 Ὁ Ἀντωνέλλης· ἐν ᾧ ἡ ἀχρεία καὶ μαύρη ψυχὴ του
 Πρώτην ἐζήτει φορὰν εὐσπλαγχνίαν εἰς πόδας ἀγγέλου·
 Ἦλθεν ὁ Τίτας ὠχρὸς, καὶ μὲ πρόσωπον φαῖνον δειλίαν·
 Ὁ δὲ μ' ὁρμὴν ἐγερθεῖς, καὶ λαβὼν τὸν συνήθη του τόνον·
 — « Ποῖα τὰ νέα, λοιπὸν, ἀνθρώπησε, πῶς τόσος φόβος; »
 — « Ἐρχονται! — Πόσοι; — Πολλοί! — Ἄλλ' ἐκεῖνος; — κ' ἐκεῖνος μαζὶ τῶν
 » Φέρων καὶ ἄλλους ληστὰς· μοὶ ἐφάνη ὅτ' εἶδα τὸν Δῆμον·
 » Ὅστις προχθὲς τὸν Καδδὴν συλλαβὼν μ' ὀπαδοὺς σὺν ὀλίγοις
 » Ἐσφαξε δίκην κριοῦ, ὡς Καδδὴν, καὶ ἡμέτερον φίλον.
 » Εἶδα προσέτι, θαρρῶ, τὸ πελώριον σῶμα τοῦ Μάρκου·
 » Τοῦτον γνωρίζεις καὶ σὺ, κ' εἰς Δελφοὺς ἐνθυμεῖσαι ὁπότε
 » Σ' ἔβαλεν ὅλως γυμνὸν εἰς τὴν θέσιν τῆς πάλαι Πυθίας
 » Ὡρας νὰ λέγῃς χρησμούς μετὰ τὸ ψῆφος μηνὺς Δεκεμβρίου. »
 — « Τίτα μου, τρέξε εὐθύς, ἐξασφάλισον θέσεις καὶ πύλην,
 » Δός δὲ τὰ ὅπλα μου! δός καὶ πυρίτιδ' ἀφθόνως καὶ σφαῖρας!
 » Καὶ μὴ κτυπήσῃ κανεῖς πρὶν κενώσω ἐγὼ πυροβόλον. »
 Ταῦτα εἰπὼν ἐν ῥιπῇ, καὶ ῥιγῶν ὑπὸ φόβου καὶ λύσσης,
 Κ' ἐκ τῆς χειρὸς τὴν ὠχρὰν, ὡς σελήνην, παρθένην ἀρπάσας
 Ἐκλείσ' αὐτὴν ὡς θηρίον ἐντὸς ἀσφαλοῦς δωματίου.
 Ἡ δυστυχὴς! πρὶς τὸν Πλάστην ἐν εὐγλωττον ὕψωσε βλέμμα·
 Ὅπου ἐξήττηκετ' ἐλπίς, κ' ἐξεπράζετο φόβος καὶ λύπη.
 Κ' ἑτοιμοὶ ἦσαν ἐντὸς, ἐν ᾧ ἔξω οἱ ἄλλοι προὔχωρον·
 Ἦρχοντο δὲ ὡς σκιαί οἱ ἀνδρεῖοι ὀπλῖται ἀφόφως,
 Ἦρχοντ' ὡς κύνες κακοί, ὅταν δάκνωσι κρύφα καιρίως,
 Ἦρχοντ' ὡς λύκοι δρυμοῦ, πρὶν ὁρμήσουν εἰς ποίμνην προβάτων.
 Πέριξ δ' ἐν ᾧ ὀχυρὰς κατελάμβανον θέσεις πολέμου·
 — « Μὴ πλησιάζῃς πολὺ! φωνὴ εἶπεν ἰσχνὴ ἐκ τοῦ Πύργου·
 » Ὅχι! δὲν θέλω ἀπλοῦν θῦμα σφαίρας νὰ πέσῃς, ὦ Φλώρε,
 » Θέλω νὰ δρέψω ἐγὼ τὸν ἀνθοῦντα τοῦ βίου σου στάχυν
 » Βάπτων, καὶ μέχρι λαβῆς, εἰς τὰ στέρνα σου δίστομον ξίφος. »
 Τότε ὁ Φλώρος λυσσῶν, εἶπεν — « Ἀνανδρ'! αἰσχρὲ! δολοφόνε!
 » Ὅστις ἀφόφως ὁρμᾷς κατ' ἀόπλων κ' ἀθῶων παρθένων,
 » Βλέπω λαλεῖς εὐγενῶς, ὅταν κρύπτῃς ὀπίσω εἰς τείχη!
 » Ὅμως τῶν λόγων, δειλὲ, ἂν δεικνύῃς ἀνάλογον τόλμην
 » Τρέξε, ἡ Ῥόδος ἰδοῦ! τὸ πεδῖον ἰδοῦ! κ' ἐγὼ μόνος! » —
 Λόγοι τοιοῦτοι ἐν ᾧ ἀντηλλάσσοντο, πῦρ σμερδαλέον
 Ἐλαμψε μέγα κροτοῦν, καὶ ἡ λάμψις του ἐπεμψε σφαῖραν,
 Ἦτις συρίζας εὐθύ, ματαιώθ' εἰς τοῦ Φλώρου τὴν σπάτην.
 — « Κρύπτω τὴν σφαῖραν αὐτὴν τῆς θανῆς σου πικρὸν ἀρραβῶνα
 » Δόλων υἱὲ Ἐνετὲ, ἀνεβόησεν αἰφνης ὁ Φλώρος,
 » Ἐγὼν τὸ βλέμμ' ἀτραπὴν, καὶ βροντὴν φοβερὰν τὴν φωνὴν του· »
 Στρέψας δὲ πέριξ — « Ἐμπρός! τί προσμένετε, φίλοι ἐταῖροι;

» Θέλω, ἀφεύκτως, αὐτὸν τοῦ κακούργου τὸν μέγιστον Πύργον,

» Πρὶν μᾶς ἰδῇ ἡ αὐγή, νὰ ἰδῷ ἐρειπίων σωρείαν »

Εἶπε, καὶ μόλις αὐτὸς τὸν πτερόεντα ἔπαυσε λόγον
Πέριξ ἐταίσθη ἡ γῆ, καὶ ἀπὸ ἑκάστον θάμνον καὶ πέτραν
Γλῶσσαι ἐξῆλθε πυρὸς, τοῦ θανάτου πικρὰ ἀγγελία.

Ὅταν κρυφαῖς βορρᾶς νέφη μαύρα σωρεύη προσπνέων,
Τάπτων αὐτὰ ἀντικρὺ τῶν νεφῶν ὑετίζοντος Νότου,
Πάλῃ ἀνάπτει δεινὴ μεταξὺ ἀδαμάστων στοιχείων,
Βρέμουν βρονταί, σελαγοὺν ἀστραπαί, κεραυνοὶ ἐπισκήπτουν,
Καὶ ὅλη ἡ φύτις εἰκὼν εἶν' ὀλέθρου καὶ τρόμου, καὶ φρίκης·
Πλὴν φρικτοτέρα αὐτῆς τῆς εἰκόνος ὑπῆρχεν ἡ μάχη
Ἵτις ἀνῆρθη· ἐκάστη βολὴ βροντεροῦ πυροσόλου
Ἐερίζε μίαν ζωὴν, ἐθανάτωνεν ἓνα ἀνδρεῖον.

Ἡρξισ' ὁ Δῆμος σφοδρῶς προχωρῶν νὰ προσβάλῃ τὴν πύλην,
Κ' ἔβρυν' ὁ Μάρκος κτυπῶν τὰς θυρίδας τοῦ Πύργου εὐστόχως·
Εἰς δὲ ταχὺς ἀετὸς, πανταχόθεν ἐπέτα ὁ Φλῶρος
Λίδων σαφὰς προσταγὰς, νοθετῶν, παροτρύνων, καὶ ὑβρίζων.

Πῦρ ἐν τοσούτῳ πυκνὸν καὶ οἱ τοῦ Πύργου ἀντέταξαν ἄνδρες,
Καὶ τις ὅξεια φωνὴ διεκρίνετο μέσῳ τῶν κρότων
Τάσσουσα δῶρα πολλὰ, βλασφημοῦσα βαρβάρως συνάμα.

Ἐβαλον ἤδη μαχλοὺς εἰς τὴν πύλην αἱ πέριξ τοῦ Δήμου·
Κ' ἔνδον ὁ Τίτας ἠκούσθη φωνήτας — «Κλονεῖται ἡ πύλη!»

Ὅτε ταχὺς ὡς δορκὰς ὁ κακὸς Ἐνετὸς καταρρίπτει
Λίθους μεγίστους, καὶ σφαίρας, καὶ μύλυθρον, καὶ ἔλαιον ζέον,
Κ' ἔπεσον τότε νεκροὶ οὐκ ὀλίγοι· ἀλλ' ὅμως ὁ Δῆμος
Πνέων ὀργήν, καὶ πηδῶν ὡς οἰστρήλατος Ταῦρος τοῦ Αἵμου,
Ἐκραξε — «Δεῦτε ὁμοῦ ἅς ὀρμήσωμεν τέκνα κινδύνου!

» Εἴν' ἐντροπὴ εἰς ἡμᾶς ν' ἀπρακτιῶμεν ἐνώπιον θύρας,
» Καὶ ὁ δειλὸς Ἰταλὸς νὰ καγχάζῃ ὀπίσω ἐκείνης.
» Λάθωμεν λίθους βαρεῖς, καὶ συγχρόνως ἅς ῥίψωμεν πάντες!

Εἶπε, καὶ ὡς ἐν ῥιπῇ ἐξηκόντισαν λίθους ὀγκώδεις·
Δοῦπος δ' ἠγέρθη πολὺς, καὶ ἡ πύλη μὲ πᾶταγον μέγαν
Ἐνδον κατέπεσ' εὐθύς· ἰαχαὶ δὲ μεγάλα· θριάμβου
Τότε ἀντήχησαν· πλὴν, ὦ ματαία χαρὰ! πύλη ἄλλη
Ἔσω τῆς πρώτης, τὴν δίοδον ἔραττει ἔτι ὡς τεῖχος.

Ὅμως φραγμὸς στερεὸς μία πύλη πρὸς τόσους δὲν ἦτο!
Τοῦτο νοήσας καλῶς, καὶ τὸν κίνδυνον ἀφεικτον βλέπων

Ὁ πονηρὸς Ἐνετὸς διακόπτει τὸ πῦρ τοῦ πολέμου,
Βάλλων εἰς προᾶξιν βουλήν, πιθανῆς σωτηρίας ἐλπίδα·
Δοὺς δ' εἰς τὸν Τίταν κρυφὰς προσταγὰς, μὲ φωνὴν θηρραλέαν
Ἐνδον θυρίδος μικρᾶς πρὸς τοὺς κάτωθεν ἔλεξε τάδε·

— «Τί μὲ τοσούτους ἐδῷ ληστρικῶς ἦλθες, Φλῶρε ἀνδρεῖε;

— » Θέλω τὴν κόρην τοῦ Λάμπρου!» — Καλῶς σοὶ τὴν δίδω ἀσμένως.»

— » Θέλω καὶ ἐκείνην, καὶ σέ!» ἀγερώχως προσέθηκ' ὁ Φλῶρος·

— «Ὅτε ἐκείνην, λοιπὸν, οὐτ' ἐμὲ θέλεις ἶδει ποτέ σου,

» Εἶπ' ὁ πανούργος· ἀλλὰ κεχηνὼς μετ' ὀλίγον θὰ ἴδῃς

» Θάμα ὅπως λαμπρὸν καλὴν νύκτα! καὶ μὴ ἐξοδεύῃς

» Τόσον πολὺ τὰς βολὰς, ἐν ᾧ τόσον ἐνταῦθα σπανίζουν.» —

Εἶπε, καὶ γέλως ὅς ὤς διεδέχθη τὸν εἰρωνικὸν λόγον·
Κ' ἐκθαμβοὶ μὲν οἱ πολλοὶ ἐσιώπων τὰ ὅπλα κρατοῦντες
Δύσπιστον δ' ἐρρίψε βλέμμα γογγύσας ὁ Δῆμος, καὶ ὁ Φλῶρος
Δόλον συνήδη τινὰ προσεδόκα· ἀλλὰ μετ' ὀλίγον
Στήλη δυσώδους καπνοῦ ἀνηγέρθη ἐπάνω τῆς στέγης,
Μαύρη ὡς φάσμα νυκτός, ὑψηλὴ ὡς πελώριος γίγας,
Καὶ λαμπηδὼν ζωηρὰ τὰ κενὰ τῶν θυρίδων ἐπλήρου.

» — Καίστε ὁ Πύργος! ἀνέκραξαν πάντες » Ἐκάν ὁ Πύργος! —

Τόσον ἀνέλπιστος ἦτον ἡ πράξις ἐκείνη, καὶ τόσην

Ἐκπληξίν ἤγειρεν, ὥστε, πρὸς ὄραν ἠπώρα· ὁ Φλῶρος

Τί ν' ἀντιπράξη· τὸ πῦρ ἀδηφάγον ἐν τούτοις προὔχῳρει·
 Κόρης δ' ἠκούσθη κραυγὴ μετ' ὀλίγον ὀπίσω τῆς πύλης,
 Ἦτις ἐπνίγ' εἰς τὰ βάθρα τοῦ Πύργου, καὶ βήματ' ἀνθρώπων.
 Σπασμωδικῶς πρὸς αὐτὴν ἀνεσκήρτησαν τότε ὁ Φλῶρος,
 Καὶ ἀπειλῶν μὲ τὴν χεῖρα, φωνῇ στεντορείᾳ προσεῖπεν·
 — «Οὔτε τὴν τέρψιν αὐτὴν, οὔτ' αὐτὴν τὴν χαρὰν θὰ σ' ἀφῇτω
 » τοῦ ν' ἀποθάῃς μ' ἀγγέλους, παγκάκιστε δαῖμον τοῦ Ἄδου.»
 Ὁρμησαν δὲ πρὸς τὴν πύλην οἱ πάντες ὡς χεῖμαρρος τότε,
 Ὅστις ἀπ' ὄρ' ὑψηλὰ μὲ βοῇν καὶ βροντὰς καταδαίνων
 Δένδρα, καὶ βράχους τραχεῖς εἰς τ' ἀφρώδη τοῦ κύματ' αὖρει.
 Ῥόπαλα, ξίφη, λακτίσματα, ὅπλα, πελέκεις, καὶ λίθοι
 Δίκην γαλαζῆς πυκνῆς εἰς τὴν θύραν ἐπέσκηψαν, ἥτις
 Ἐπεσ' ἐντὸς, εἰς μυρία θλασθεῖσα τεμάχια ξύλων.

Πρῶτος εἰσῆλθε ξιφῆρης ὁ Φλῶρος φωνάζων τὴν Ἄνναν,
 Ἐπειτα δ' ἄλλοι πολλοὶ ἀναβάντες ἐζήτουν τοὺς ἀνδρας·
 Πλὴν δὲν ἐραίνεται οὐδεὶς, οὐδεμία φωνὴ ἀπεκρίθη...
 Μόνον σανίδων τριγμὸς καιομένων ἠκούετο, μόνον
 Κυμαينوμένης πυρᾶς αἱ μαινόμεν' ἐσύριζον γλῶσσαι,
 Καὶ εἰς τὸ τρέμον των φῶς διεκρίνοντο ρεῖθρα αἱμάτων,
 Κι' ὠχροπροσώπων νεκρῶν ἡ ἀγρία κι' ἀπαίσιος ὄψις.
 Στόνος πλὴν αἰφνης βαρὺς πρὸς τὰ κάτω τοῦ Πύργου ἠκούσθη·
 Τρέξαντες τότε ἐκεῖ, στρατιώτην ἐκπνέοντα εὔρον,
 Ὅστις τὴν χεῖρα ὑψῶν, καὶ δεικνύων ὑπόγειον πύλην·
 « — Ἐρυγον, εἰπ', ἀπ' ἐκεῖ οἱ σκληροὶ, καὶ μὲ ἀφῆσαν μόνον.»

Ὁ πονηρὸς Ἐνετὸς τῶν κινδύνων τὴν ὥραν προβλέπων,
 Εἶχ' ὑπογείου ἐξόδου ἀγνώριστον θύραν, ἀφ' ὅπου
 Λάθρα ἐξῆλθεν αὐτὸς, καὶ ὁ Τίτας, κ' ἡ Ἄννα, κ' οἱ ἄλλοι,
 Κι' ὅταν ὁ Φλῶρος τὴν θύραν ἐδίαζεν ἔρευγ' ἐκεῖνος.

Ἀδημονεῖ κυνηγός, ἂν εἰς μάτην δορκάδα διώκῃ
 Ναύτης θρασὺς βλασφημεῖ πρὸς μαινόμενον κύμα παλαίων·
 Ὅμως ἐρῶσα ψυχὴ, ἂν ἐκδίκησιν ἀσπονδον πνέῃ
 Ἀποτυχοῦσα λυσσᾷ, καὶ ὡς λέων πεινῶν ἀγριοῦται.
 Εἰς παρομοίαν δεινὴν καὶ ὁ Φλῶρος περίστασιν ἦτο·
 Δάκνων τὰ χεῖλη, ἐφώρμησ' ὡς βέλος, κ' ἐξῆλ'ε τοῦ Πύργου,
 Κ' εἰς τὴν ὁδὸν τῶν Θεῶν ὡς μαινόμενος ἔτρεχεν, ὅτε
 Πέριξ ἠκούσθη κροτοῦν τὸ βαρύδρομον ὄπλον τοῦ Μάρκου...

Εἶχον οἱ ἄλλοι ἐμῶν εἰς τὸν Πύργον· νὰ ἐμῆξ ξιφῆρης
 Ἐτοιμας ἦτο κι' ὁ Μάρκος, ὅποτε ἀκούῃ πλησίον
 Δουπον τρεχόντων ἀνδρῶν, καὶ χρεμέτισμα ἵππου μ' ὀλίγους
 Τότε πετὰ ὀπαδοὺς πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο, καὶ βλέπει
 Εἰς τῶν ἀστέρων τὸ φῶς, ὡς σκιὰς ἀμφιδόλους, ὀπλίτας
 Φεύγοντας· ἐφιππον δὲ οὐ μακρὰν πρὸς τὰς εἴδας νὰ τρέχῃ.
 Κι' ἄλλον κατόπιν ἐκείνου κρατοῦντα λευκὸν τι ἐμπρὸς του.
 Ἦτον ὁ Τίτας ἐκεῖνος, κ' ἐκράτει ἐμπρὸς του τὴν Ἄνναν
 Ψυχορραγοῦσαν κι' ὠχρὰν· ὡς τὸν εἶδ' ὁ ἀτρόμητος κλέπτης,
 Τρέχει κατόπιν αὐτοῦ· κι' ὅτε ἦλθε πλησίον ἀρκοῦντως,
 Τὸ πυροδόλον ὑψοῖ, γονατίζει, κτυπᾷ, καὶ ἡ σφαῖρα
 Τὴν κεφαλὴν διαθλᾷ τοῦ ὠκύποδος ἵππου, καὶ πίπτουν
 Ἴππος κ' ἵππεὺς εἰς σωρὸν ἐν τῷ μέσῳ συννέων κονίαις.

Ἠλπιζ' ὁ Μάρκος, λοιπὸν, τὴν μνηστὴν νὰ λυτρώσῃ τοῦ Φλῶρου,
 Πλὴν, ὦ ματαία ἐλπίς! τοῦ κακουργοῦ ὁ ἄξιος δοῦλος
 Ἐχων ῥητὴν ἐντολὴν καὶ τὸν κίνδυνον βέβαιον βλέπων,
 Ὡς γυμνασμένος φονεὺς ἐκθαλὼν ἐγγχειρίδιον, πλήττει
 Μέσον καρδίας σκληρῶς τὴν ἀθῶν παρθένον!... Ἀφείσα
 Τότε λεπτὸν στεναγμὸν ἐντελῶς ἐνεκρώθη ἐκείνη,
 Κ' ἔκλιν' ὡς κρίνον, ὅπῃταν θανάσιμος κάμπη τὸ πρῶγει.
 Πρὸς δὲ τὸν Μάρκον ἐλθόντα δεικνύων ὁ Τίτας τὸ πτώμα·

— « Λάβε την, εἶπε, πικρῶς μειδιάσας, ἄξι' εἰ τὸν κόπον! »

— « Λάβε καὶ σύ! » ἀπεκρίθη ὁ Μάρκος, κ' ὑψώσας τὸ ξίφος μίαν πληγὴν τῷ κατέφερε μίαν, πλὴν ἔπεσ' εἰς δύω Κρέατος μέρη οἰκτρὰ, ἀναδύζοντα αἷμα ἀχνίζον.

Ἐφθασε τότε καὶ ὁ Φλῶρος παράφορος, ὅστις ὡς εἶδε τὸν ἄγγελόν του νεκρόν, τὴν χαρὰν τῆς ζωῆς του σθεσθεῖσαν, Πρῶτον μὲν ἑμειν' ἐμδρόντητος· εἶτα συμπλέξας τὰς χεῖρας, Κ' εἰς οὐρανὸν ἀνυψῶν ἐτοιμόδακρυ ὄμμα—«Θεέ μου!

» Πῶς κατ' ἐμοῦ ἡ τοσαύτη ὀργή σου; ἐφώνησε κλίνας

Ἐπειτα γόνυ πλητίον τῆς Ἄννης προσέθηκε κλαίων·

— « ὦ τῶν ἐλπίδων μου ἦλι' ἐσ' ἐσθης, κ' εἰς σκότος μ' ἀρίνεις!...

» Ἄγγελος ἦτουν ἄγνός ἐκ τῶν θείων ταγματίων δραπετής,

» Κ' εἰς οὐρανὸν τὴν προτέραν πατρίδα σου πάλιν ἀπέπτῃς!....

» Μ' ἄφησες μόνον νὰ ζῶ εἰς τὸν Κόσμον, καὶ Κόσμος μου ἦτουν,

» Κέντρον τῶν πόθων, ψυχὴ τῆς ψυχῆς μου, παρόν μου καὶ μέλλον . . .

» Εἰς τῶν σεμνῶν παρειῶν σου τὸ κάλλος ὠχρίων τὰ ῥόδα,

» Ὅς τοῦ βλέμματός σου τὴν λάμψιν ἀπέσθον' ἢ λάμψις τῶν ἀστρῶν,

» Εἰς τῆς φωνῆς σου τὸ μέλος ἐσίγα ὁ ζέφυρος στένων,

» Εἰς τὴν ἡμέραν προσέθετες φῶς, εἰς τὴν νύκτα γαλήνην,

» Κ' εἰς τὴν ψυχὴν μου πυρὰν εὐγενῶν αἰσθημάτων ἀνῆπτες.

» Τώρα κατόπιν σου τρέχων τοῦ τάφου τὰ σκότη θὰ σχίσω,

» Καὶ ὡς Μαίτου αὐγὴν θὰ σὲ ἶδω ἐκ νέου ὠραίαν·

» Πλὴν τοῦ φονέως σου πρῶτον μὲ λύσσαν θὰ πῶ τὸ αἷμα,

» Καὶ ἂν εἰς τὸν Ἄδην αὐτὸν καταβῇ μεταξὺ τῶν δαιμόνων. » —

Ἐλεγε ταῦτα θρηνῶν, καὶ τὸ ἄψυχον σῶμα ἐφίλει·

Ἀλλ' ὁ κυρίως φονεὺς ὡς ὠκύπους λαγῶς ἀνεχώρει·

Κ' ἦτον ἐκείνη εἰκὼν θλιβερά, σκυθρωπὴ, καὶ ἀπαισία!

Ἐκαίτ' ὁ Τίτας, ἐδῶ, μ' ὀφθαλμοὺς ἀνοιχτοὺς καὶ ἀγρίους,

Καὶ ἡ παρθένος, ἐκεῖ, ὡς κηρόπλαστον ἄγαλμα ὕπνου,

Καὶ ὁ ἀτυχὴς παρ' αὐτῇ ἐκαθεζέτο Φλῶρος δακρύων.

Ἰσταντο δὲ κατηρεῖς οἱ ἀνδρεῖοι ἐταῖροί του κύκλῳ

Ἐν ἀταξίᾳ ἀνδρῶν ἐξεληθόντων ἀρτίως τῆς μάχης·

Ὡς δὲ λαμπὰς νεκρικὴ ὁ καιόμενος ἔφεγγε Πύργος,

Καὶ ὠχροπόφυρον φῶς εἰς τὴν πέριξ διέχεε χώραν

Φρικτωδέστεραν παλὺ τὴν φρικτιώδη σκηνὴν παριστάνων.

Κεῖτ' ἐκκλησίᾳ μικρᾷ, κ' ἐτοιμόρροπος πέριξ τῆς Πέτρας

Ἐχουσα Πρίνον παχὺν καὶ πυκνόφυλλον· κάτωθεν τούτου

Τάφου εὐρίσκεται πλάξ, κ' ἐπ' αὐτῆς γεγλυμμένον ἐν ῥόδῳ·

Εἶναι δ' ὁ τάφος αὐτὸς τῆς δυστήνου καὶ ἀθώας παρθένου.

Πᾶσαν δ' αὐγὴν ὁ ποιμὴν, ὅστις πέριξ τὰς αἰγὰς του βόσκει,

Κάθητ' εἰς δύω ζωῶν τὸ σεβασμιὸν σύνορον τοῦτο,

Μέλπων θρηνώδους αὐλοῦ τὸ βραχνὸν καὶ μονότονον μέλος.

Τοῦτο τὸ δράμα μαθὼν ὁ Τοπαρχῆς, καὶ γνοὺς τὴν ἀπάτην,

Τῆς φυλακῆς του ἀπέλυσ' εὐθὺς τὸν στενάζοντα Λάμπρον,

Καὶ συγχωρήσας τὸν Φλῶρον, τοῦ ξένου φυγάδος τὰς γαῖας

Πάσας ἐδήμευσε. — Πλὴν θεραπεύοντ' εἰς τοῦτον τὸν Κόσμον

Ἰσως αἱ ἄλλαι πληγαί, ἀλλ' οὐχὶ αἱ πληγαὶ τῆς καρδίας.

Στένων, καὶ ὡς βρέφος θρηνῶν, ὁ καλὸς καὶ σεβασμῖνος γέρων,

Ἐκραζε μ' ἄλγος ψυχῆς τὴν φιλτάτην καὶ ὠραίαν του Ἄνναν,

Κ' ἡ ἀμυδρὰ τῆς ζωῆς του ἀπέσδυνεν οὕτω λυχνία.

Μόνος δ' ὡς φάσμα μνημάτων τὴν νύκτα ὁ Φλῶρος ἔπλανατο,

Ἄλλοτ' ἀκούων τὸν ῥοῦν τῆς ἀφρώδους κ' ἠχούσης Ἐραύνης,

Ὅπου διέκρινε γόους θνησκόντων, καὶ ὕδρεις δημίων·

Ἄλλοτε δ' ἴστατο ἄνω τῶν βράχων, σκεπτόμενος ὅτι

Εὐκόλον ἦτο ψυχῆς νὰ εὕρῃ αἰωνίαν γαλήνην.

Μίαν δ' ἡμέραν ἐχάθη..... καὶ πλέον κἀνεῖς δὲν τὸν εἶδε!

Καὶ τινες ἔλεγον ὅτ' εἰς χαράδραν ἀπήντησαν πτώμα,

Ἐκεῖ ἦτο τὸ πτώμα αὐτοῦ· διετείνοντο δ' ἑτέροι πάλιν
Ὅτι ἐφ' ἵππου λευκοῦ τὸν ἀπῆντησαν περίξ τῆς Πέτρας...
Μετ' οὐ πολὺ καὶ ὁ Λάμπρος τὰ κτήματα πάντα πωλήσας
Ἐφυγε, βίον ποθὼν νὰ βιώσῃ εἰς πολύχνιον ξένον,
Ὅπου τῆς πάλαι χαρᾶς του πᾶς λίθος δὲν ἔκειτο μάρτυς.
Ἐλησμονήθησαν δ' οὕτω καὶ Φιλῶρος, καὶ Ἄννα, καὶ Λάμπρος.

Ε.

Χρόνοι παρήλθον πολλοὶ, ὅταν μίαν αὐγὴν φθινοπώρου
Ἦλθεν ὠχρὸς μοναχὸς ἐς τὴν Μονὴν τοῦ Λουκά τοῦ Ὁσίου,
Ἦτις ὑφούται λαμπρὰ μεταξὺ Παρνασσῶ κ' Ἐλικῶνος.
Εἶχε μορφὴν ἀθλητοῦ, καὶ ἡμίλευκον γένειον, εἶχεν
Ἀκακὸν βρέφους ψυχὴν, πλὴν τὰ ἦθη σκληροῦ στρατιώτου.
Ἦτον, ὡς ἔλεγε, Κρής· ἀλλ' ὅσάκις ἐστρέφετο βλέπων
Πρὸς τὴν πολύκαρπον γῆν τῆς ὑγρᾶς καὶ καλῆς Λεσβαδείας,
Τότε βαρὺς στεναγμὸς, τότε ἔν ξένον καὶ πύρινον δάκρυ
Διάρτυες ἦσαν πιστοὶ φονικοῦ τῆς ψυχῆς του ἀγῶνος.
Δὲν συνωμίλει ποτὲ, ἀλλ' ἐνίοτε μόνος ὠμίλει,
Κ' ἦτον ὁ τύπος τιμῆς, ἀρετῆς, καὶ ἡθῶν κ' εὐλαθείας.
Μεθ' ἐξοδομάδα σχεδὸν τῆς Μονῆς ὁ Ἡγούμενος ἦλθεν
Ἀποδημῶν πρό καιροῦ· ἦν δὲ οὗτος λευκόθριξ πρεσβύτης,
Μέτωπον ἔχων εὐρὺ, ῥυσαλέον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου
Βλέμμα' ἀνεγίνωσκ' ὅζου συμφορὰς Ἡφαιστείου σθεσθέντος.
Ἦλθον δ' εὐθὺς πρὸς αὐτὸν τῆς Μονῆς οἱ πατέρες, προσήλθε
Κι' ὁ εὐλαβὴς μοναχὸς, ὅστις Φώτιος ὄνομα εἶχε.
Κύπτει τὴν χεῖρα φιλεῖ· πλὴν ὡς εἶδε καλῶς τὸν πρεσβύτερον,
Ἔμειν' ἀπέναντ' αὐτοῦ ὡς ἀκίνητος στήλη μαρμάρου,
Κ' ἔπεσ' ἐκτάδην νεκρὸς, καὶ κατάψυχρος αἵφνης ὁ τάλας
Ὡς κεραυνόπληκτος δρυς, ἥτις πίπτει τὰ πέριξ δονούσα.
Σπείδουν εὐθὺς πρὸς αὐτὸν τῆς Μονῆς οἱ πατέρες· καὶ ὅταν
Πάλιν συνῆλθεν, ἰδὼν τὸν πρεσβύτερον πλησίον τῆς κλίνης
Στόνον ἀφῆκε βαρὺν, ὡς ἰτέα θρηνοῦσα πρὸς αὐραν·
— « Πάσχεις, ὦ τέκνον, δεινῶς, εἰπ' ὁ γέρων, τὸ βλέπω, τί ἔχεις;
— » Τίποτε, Πάτερ, ... ἀλλὰ... καὶ τί δύναμαι πλέον νὰ ἔχωι...
» Σκοτοδινία δεινὴ μὲ κατέλαβε... Πάτερ, συγχώρει...
» Αὐριον πλὴν ὑγιῆς σοὶ ὑπόσχομαι ὅτ' εἶμαι ὡς πρῶτον. »
Μόλις δὲ φῶς τῆς Ἡοῦς ἀνεφάνη τὰ σκότη ἐλαύνον,
Καὶ τὰς γυμνάς κορυφὰς τῶν ὀρέων χρυσόνον, προσήλθεν
Ὁ ἀσθενὴς μοναχὸς εἰς τὸν θάλαμον τοῦ Ἡγουμένου.
Εἶχε τὸ βλέμμα νωθρὸν, καὶ ὠχρότερον ἦτο λαμπάδος,
Εἶχε φωνὴν ἀσθενῆ δονουμένην εἰς ῥίγος καρδίας.
— » Πάτερ, τοῦ λέγει, ὦ! δός μοι, τὴν ἄδειαν, δός μοι ν' ἀπέλθω
» Ποίμνια ἔχει πολλὰ ἡ Μονή, κ' ἐγὼ βίον ποιμένος
» Ἐκ παιδικῶν ἡμερῶν εἰς τῆς Κρήτης τὴν Ἰδὴν ἐβίω.
» Ἄν τῶν ποιμνίων αὐτῶν ἀναλάβω ἐγὼ τὴν φροντίδα
» Κέρδη ἐλπίζω πολλὰ ἡ Μονὴ δι' ἐμοῦ ν' ἀποκτήσῃ. »
— Τότε ἔγερθεῖς, μὲ στοργὴν, ὁ πρεσβύτερος ἀνέκραξε· — « Τέκνον,
» Εἰς τὴν ψυχὴν μου χαρὰς διεξέλαμψε φῶς ὡς σὲ εἶδα,
» Κ' ἔχ' ἡ ψυχὴ μου καιρὸν, ναί! καιρὸν εἰς χαρὰν νὰ σκιρτήσῃ.
» Τώρα ζητεῖς ἀσθενὴς εἰς τὰ ὄρη ἀπάνω νὰ ζήτης; »
— » Εἶν' ὁ ἀὴρ τῶν βουνῶν προτιμότερος ἄλλου ἀέρος,
» Εἶν' οἱ σκιώδεις δρυμοί, ἀνετώτεροι δόμων καὶ οἰκῶν,
» Εἶν' ἡ θρηνοῦσα πηγὴ, τῆς θρηνοῦσας ψυχῆς μου ὁ τύπος,
» Εἰπ' ὁ γλυκὺς μοναχός· — » Ἀλλ' ὑπέλαβ' εἰς ταῦτα ὁ γέρων,
» Σὺ τοῦ ψυχροῦ Παρνασσῶ ἀγνοεῖς τὰς νομὰς καθὼ ξένος.
» Φάραγγας δ' ἔχει πολλὰς, καὶ ἀβάττους κρημνοὺς καὶ δρυμῶνας
» Κ' ἰλιγγίᾳ ὁ σκοπῶν τῶν μακρῶν του κοιλάδων τὸ βάθος. »

Πλὴν εἰς αὐτὰ τοῦ σεμνοῦ μοναχοῦ τ' ὄμμα ἤτραπε, χρῶμα
 ῥόδου δ' εὐθὺς τὰς ὠχρὰς παρειὰς του ἐκάλυψε, κ' εἶπε
 — « Γέρον! μοὶ εἶναι γνωστὰ ὅσα λέγεις, καὶ εἶδα πολλάκις
 » Τὴν κορυφὴν του αὐτὴν ἐστεμμένην με στέμμα συννέφων
 » Ὁ Γερουτὰδρα γὰρ μ' εἶ εἰς πολλάκις μισότουρκον κλέπτην,
 » Καὶ τοῦ πυκνοῦ ἐν πρὸς ἐν Μαύρου Λύγγου τὰ δένδρα ἐμέτρων,
 » Σκέπην μου εἶχον ποτὲ τοῦ τερπνοῦ Διποτάμου τὰ δάση,
 » Καὶ τοὺς αἰγάγρους τροφὴν εἰς τὰ Μαύρα Λιθάρια θηρεύων (*). »
 Στόνον δὲ μέγαν ἀφείς — « ὦ! προσέθηκεν, ἦτον ἐκεῖνος
 » Βίος μυθώδης! ὀνείρων ἀπάτη! ἐλπίδων μαγεία!
 » Τότ' ἡ καρδία αὐτῇ εἰς ῥυθμὸν μελωδίας ἀγγέλων
 » Ἐπαλλε· τότ' ἡ ψυχὴ, εἰς Ἐδὲμ αἰσθημάτων ἐτρύφα·
 » Εἶχον οἱ πόδες πτερὰ, καὶ τὸ σῶμα ὑγείαν καὶ ῥώμην.
 » Σήμερον, φεῦ! ἀσθενεῖ μου ἡ σὰρξ, ἡ δ' ἀθλία ψυχὴ μου
 » Εἰς ἀναμνήσεις πικρὰς, ὡς εἰς ὄνυχας σπαίρει θηρίου.
 » Ἀκουσον, γέρον καλὲ, ἐκ ψυχῆς σ' ἱκετεύω καὶ πάλιν,
 » Πέμψον με ὅπου ζητῶ. » — Εἰς αὐτὰ ὁ μὲν γέρον ἐσίγα
 Σύνοφρος· ὄμμα δ' ὑγρὸν μετ' ὀλίγον ὑψώσας, προσεῖδε
 Ὀρβιον, ἄπνουν, ὀρθόν, τὸν ἐνάρετον Φώτιον, ὅστις
 Ἰστατο βλέπων χαμαὶ, κ' εἰς τὸ στήθος σταυρόνων τὰς χεῖρας·
 — « Φώτιε! εἰπ' ὁ Πρεσβύτες, λυποῦμαι μεγάλως, διότι
 » Κλείεις κρατῆρα παθὼν εἰς τὰ στέρνα σου, ὅπου κλεισμένη
 » Ἐπρεπε μόνον νὰ ᾔηται ἀγάπη, καὶ φόβος Κυρίου.
 » Ἰπαγε ὅπου ζητεῖς! μετ' ὀλίγον ἐγὼ διατάσσω
 » Πάντα ποιμένα, καὶ πάντα βουκόλον νὰ σὲ ὑπακούῃ
 » Ὡς ἀρχηγόν· φιλοτίμως δ' ἀπόδειξον, τέκνον, δι' ἔργων
 » Ὅτ' εἰς κακὴν ἐκλογὴν ὁ Ἠγούμενος δὲν περιπίπτει·
 » Ἄγε δ' υἱέ μου! Θεὸς μετὰ σοῦ! καὶ ψυχῆς σωτηρία! »
 Τότε ὁ Φώτιος κύψας φιλεῖ τοῦ πρεσβύτου τὴν χεῖρα,
 Κ' ἦτον ἐκεῖνη ψυχρὰ, ὡς χιτὼν ἀνορθοῦσα τὰς τρίχας·
 Φεύγων δ' ἠκόντισε βλέμμα στοργῆς, σεβασμοῦ, καὶ ἀγάπης.
 Κ' ἔδειξ' ὁ Φώτιος ὄντως ποιμὴν ὅτι ἐμπειρὸς ἦτο,
 Κι' ὅτι ἠύλόγει Θεὸς τοὺς ἀτρύτους του πόνους· δευτέραν
 Ὅμως φορὰν τῆς Μονῆς οἱ καλοὶ δὲν τὸν εἶδον πατέρες.
 Οἱ δ' ὕσπηραι ἐρχόμενοι, λόγῳ ἀνάγκης, ποιμένες
 Ἀκριὸς ἐπῆνουν αὐτὸν, πλὴν προσέθετον ὅτι συχνάκις
 Μελαγχολία πικρὰ καὶ παράδοξον εἶδος μανίας
 Ἐύθιζ' αὐτὸν εἰς σιγὴν, κ' ἐνταλῶς τοῦ ἀφήρει τὸν ὕπνον.
 Ἰστατε, τὴν νύκτ' ἀγρυπνῶν εἰς τὰ δάση ὡς φάσμα ἵπλαντο,
 Ἢ ἐπὶ χάρτου λευκοῦ ἀκατάληπτα ἔγραφεν ἔπη.
 Ἦτος παρήλθε σχεδὸν, ὅταν μίαν ἡμέραν προσῆλθον
 Οἱ τὰς πολλὰς τῆς Μονῆς ὁδηγοῦντες ἀγέλας καὶ ποιμένας,
 Λέγοντες, ὅτι δεινὸν εἰς τὸν Φώτιον πάθος συνέβη,
 Κι' ὅτι τὸν νοῦν ἀπολέσας ἐγένετο πάντως παράφρων.
 Ταῦτα δ' ἀκούσας ὁ γέρον Ἠγούμενος, ἐκλαυσε σφόδρα,
 Καὶ οἱ πατέρες πολὺ ἐλυπήθησαν ἄνδρα τοιοῦτον.
 Γράφ' εἰς αὐτὸν νὰ ἐλθῇ, τὰς δὲ ποιμένας εἰς ἄλλους νὰ δώσῃ·
 Τοῦτο ὡς ἤκουσ' αὐτὸς, τὰς μὲν ποιμένας παρέδωκ' εἰς ἄλλους
 Ὅμως μεγάλως κραυγάζων ἠρνήθη ν' ἀφήσῃ τὸ ὄρος.
 Κάτω μιᾶς κορυφῆς τοῦ ψυχροῦ Παρνασσοῦ Τρύπιος Βράχος
 Ὀνομασθείσης, ὑπῆρχε, καὶ σώζετο ἀκόμη, ἡ μάνδρα,
 Ἢ τις τὸν Φώτιον ἐσχ' ἰδρυτὴν τῆς, καὶ κτίτορα πρῶτον. (**)
 Τέσσαρα τείχη ξηρὰ, καὶ σανίδων εὐκίνητος στέγη,
 Δίδουν εἰς ταύτην μορφήν Ἰνδικῆς παναρχαίης καλύψεως·

(*) Θέσις ἐπὶ τῶν ὑψηλοτέρων μερῶν τοῦ Παρνασσοῦ.

(**) Ἡ μάνδρα αὐτὴ καλεῖται σήμερον Στάβη. Ἀλλὰ καί τι καὶ (ἦτοι ἀπο-λουκατικῇ ὡς ἀφήματα εἰς τὸ Μοναστήριον τοῦ Ὁσίου Λουκά) καίτοι δὲ ἀνωθεν τῆς βαλάνσης 7000 πίδαας σχεδόν.

Πέρι· τραγάκανθ' ἀφθόνας βλαστάνει, καὶ πόα παχεῖα,
 Ὅταν στοιβάδες χιόνων τὸ θέρος εἰς χειμάρρον ῥέσῃ.
 Μῶλις τοῦ Λέοντος ὅμιος ὁ Ἥλιος τ' ἄστρον περάσῃ,
 Μῶλις εἰς κλίμα θερμὸν μελανάι χελιδόνες ὀδεύουσιν,
 Φύκος, χιών, καὶ βροχαὶ ἐκδιώκουν τὰ ἐμψυχα ὄντα
 Ὅσα τυχὸν κατοικοῦν τὴν ἐκεῖθε μικρὰν Σιθρίαν.

Ἦτο Σεπτέμβριος μῆν· πᾶς ποιμὴν καταβαίνων τὸ ὄρος
 εἰς τὰ πεδία νομάς, καὶ θερμότερον κλίμα ἐζήτει·
 Ἐμείνε μόνος δ' ὁ Φώτιος ἄνω ἐντὸς τῆς καλύβης.
 Ἦτο σφοδρὸς ὁ χειμὼν, καὶ δοιμύτατον ἦτο τὸ φύκος,
 Καὶ ἡ καλύβη ἐντὸς τῆς παχείας ἐτάφη χιόνος.
 Ὡς τις νεκροῦ κιβωτὸς εἰς βαθὺ καὶ εὐρύχωρον μνήμα·
 Τὸν δυστυχῆ ἐλεοῦντες πολλοὶ ἵνα σώσωσιν ἤλθον,
 Ὅμως ἰδόντες τὸν κίνδυνον πάντες κατήλθον ἀπράκτως.

Κεῖ ὅταν τοῦ ἑαρός ἤλθον αἱ ὅλως χαρμόσυν' ἡμέραι,
 Οἱ ὡς πτην' ἀποδημαῖοντ' ἀναστάντες ποιμένες, δρομαίως
 ἤλθον νὰ μάθουν τὴν τύχην τοῦ μείναντος ἄνω Φωτίου.

Εἰς τὴν καλύβην ἐντὸς σκελετὸς καλογήρου εὐρέθη,
 Καὶ παρ' αὐτῷ ῥυπαρὸς, πλὴν κατάγραπτος χάρτης, καὶ ξύλων
 Ἠρικαυθέντων σωρεία. — Ἴδου δὲ τί ἔλεγε ὁ χάρτης!

— « Γράφει πρὸς σὲ γηραιῶ, καὶ Ἡγούμεν' ἐνάρετε, Λάμπρε,
 » Ὅχι Λουκά, ὡς κοινῶς σ' ὀνομάζουν οἱ ἄλλοι πατέρες,
 » Γράφει ὁ νῦν Μοναχὸς, καὶ ὁ ἄλλοτε φιλόσοφος γαμβρός σου! . . .
 » Εἰς τοῦ ὑψίστου τὴν χεῖρα τὸ μέλλον τῶν ζώντων ἐμμένει.
 » Πᾶς δ' εἰς τὰς θείας βουλὰς καὶ ἀέκων τὸ μέτωπον κλίνει.
 » Ἄν δ' ἀναζέω πληγὰς οὐλοισθείας πρὸ χρόνων, συγχώρει.
 » Ἐξω ἐν ᾧ παγετὸς τὸ ἐκπνέον μου στῆθος πιέζει,
 » Ἐσω κοχλάζει κρατὴρ, καὶ εἰς ἐκρηξίν σπεύδει ὑστάτην.
 » Εἰς τῆς ζωῆς τὰ ἀφρώδη πελάγη ναυπόρος εὐρέθην·
 » Καὶ τὸ σαθρόν μου πλοιάριον ὤθει ἡ βάσκανος τύχη·
 » Πρὸς ἀποτόμους σκοπέλους ὀλέθρου ἐν μέσῳ σκοτίης·
 » Εἶδον δαιμόνων πυρίνων χορείαν σκληρῶς νὰ μ' ἐμπαίζῃ,
 » Καὶ νὰ καγχάζῃ εἰς τῶν τόσων δεινῶν μου τὸ ἄφατον ἄλγος·
 » Εἶδον τὸν Πλάστην αὐτὸν εἰς θερμὰς νὰ κωφεύῃ δεήσεις,
 » Καὶ τὸν ἐνάρετον ἕρμα νὰ πίπτῃ ἀσπλάγχχνου κακίας. . . .
 » Πλὴν βλασφημῶ· ὦ! συγχώρει! παράφρων καρδία γογγύζει.
 » Ἀπροσδοκῆτως σὲ εἶδον, ὅποτε νεκρὸν σ' ἐβείβουν.
 » Εἶχαν εἰς χώρας ψυχρῶν πλανητῶν καὶ ἀγρίων κλιμάτων,
 » Ὅπως ναρκώσω ἐκεῖ τὸν σφαδάζοντα ὄφιν τοῦ πάθους·
 » Εἶδον τὴν γῆν ὡς νεκρόπολιν, εἶδον ἀνθρώπους θηρία,
 » Σάρκας σπαιρούσας ἀνθρώπων ἐρίζοντας τίς νὰ βροχίσῃ.
 » Τῶν οὐρανίων φωστήρων τὴν κίνησιν ἄσκοπον εἶδον,
 » Ἄν νὰ φωτίζουν φορικῶδες ἐπλάσθησαν θέατρον· τέλος
 » Λῆνιγμα εἶδον τὸν κόσμον, καὶ δίνην τυχαίαν τὸν βίον.
 » Ἐθῆξα τότε κ' ἐγὼ τοῦς ὀδόντας ὡς ἄγριος λέων,
 » Τὴν μαλακὴν μου καρδίαν ἐσκληρῦνα· δίκην δ' ὑαίνης
 » Τ' ὄμμα ὀπλίσας μὲ φλόγας, σίκτρον ἔς τὸν φονέα τῆς Ἀννῆς
 » Ἦμυσσα θάνατον . . . Αἶ! ἡ ἐκδίκησις εἶναι γλυκεῖα,
 » Γέρον, ἐὰν τὴν ἐμπνέῃ ὁ ἔρως δεινῶς ὑδρισμένος
 » Κεῖ ἂν ὁ Διάβολος θέλων ψυχὰς νὰ κολάτῃ δικαίων
 » Ἦρχετο λέγων μοι, δός τὴν φυγὴν σου! κ' ἐγὼ σοὶ τὸν φέρω!
 — πλάβε τὴν! ἤθελον κράζει ἀσμένως, καὶ ἔσο θεὸς μου! . . .
 » Πλὴν βλασφημῶ! ὦ! συγχώρει! παράφρων καρδία γογγύζει!
 » Ἐφευγ' ἐκεῖνος, κ' ἐγὼ ἰγνηλάτουν αὐτὸν κατὰ βῆμα·
 » Εἰς Ἐνετίαν δ' ἔλθων ἀπεικιδύθη τὸν μάταιον φόβον,
 » Κ' ἤρχισε νέαν σειρὰν ἀρπαγῶν καὶ λαγνείας καὶ μέθης.
 » Ἐτοιμὸς ἦμην σχεδὸν ἐν ἑσπέρας νὰ τὸν καταφάγω,
 » Ὅτε δὴ τύχῃ καλῇ ἀνεκάλυψ' ἀπόρρητον μέγα.

- » Ὅτι δὲν ἦτον αὐτὸς Ἐνετὸς κι' Ἀντωνέλλης, ἀλλ' ἦτο
 » Κακοποιὸς Λομβαρδὸς, κ' ἐκαλεῖτο κυρίως Πικάρδης.
 » Ὅτι θανάτου ποινὴ κατ' αὐτοῦ ἐψηφίσθη, μεγάλας
 » Πράξαντος πρὶν κακουργίας· ἀλλὰ μὲ χρυσὴν διαφθείρας
 » Πρὸ τῆς ἀτίμου σφαγῆς τοῦ τὸν δῆμιον ἐν Ἐνετία
 » Τῆς φυλακῆς τοῦ ἀπέδρα, σωθεὶς μετ' ἐκείνου εἰς λέμβον,
 » Κι' ὅτι ὁ Τίτας ἐκεῖνος ὑπῆρξ' ὁ σωτὴρ δῆμιός του.
 » Ἄνισος ἦτο, λοιπὸν, πρὸς τοιοῦτον κακοῦργον ἡ πάλη.
 » Ὅθεν ἀλλάξας σκοπὸν καὶ προδοῦς τὸν πρὸ χρόνων δραπετήν,
 » Εἰς μολυβδίνας εἰρητὰς μὲ χαρὰν ἐρριμμένον τὸν εἶδον.
 » Πλὴν ἡ χαρὰ μου αὐτὴ δὲν ἐξήρκεσεν· αἷμα ἐδίψων
 » Κ' ἰδιοχείρως νὰ χύσω αὐτὸ ἐπεθύμουν! ὦ γέρον!
 » Φρίξον εἰς ὅ,τι θ' ἀκούσης! τὸ πάθος μου σύμβουλον ἔχων
 » Ἐγείνα δῆμιος! πρῶτον δ' ἐ'όλη μοι θυμ' ὁ Πικάρδης...
 » Εἰς τοῦ θανάτου τοὺς ὄνυχας ταύτην τὴν ὥραν ἀσπαίρων
 » Δύω καὶ μόνας πόθῳ ἐκ παντός μου τοῦ βίου ἡμέρας.
 » Ἦτο δ' ἡ πρώτη, καθ' ἣν μ' ὑπεσχέτης τὴν κόρην σου Λάμπρε,
 » Ἄλλη δ' ἐκείνη, καθ' ἣν τοῦ δημίου τῆς δῆμιος ἦμην.
 » Πλὴν βλασφημῶ ὦ! συγχώρει! παράφρων καρδιά γογγύζει.
 » Ἐμπληκτὸς μ' εἶδεν αὐτὸς, καὶ βραχὺν μοὶ ἀπεύθυνε λόγον.
 » Πλὴν τὰ ὠτία ἐτόμόδουν, ἐξώρμα ὡς φλόξ ἡ πνοή μου,
 » Ἡ δυσμενὴς μου καρδιά τὰ στέρνα μου πάλλουσα ὤθει.
 » Τοὺς ὀφθαλμούς μου ἐκάλυπτ' ἀγλὺς, καὶ δὲν ἤκουσα λέξιν.
 » Πρὶν δὲ τὸν πέλεκυν ἄρῃ, μαχαίριον δείξας καὶ σφαῖραν,
 » Εἶπον φωνῇ ταπεινῇ εἰς τὸ τρέμον τὸν θάνατον τέρας·
 » —Μ' εἶχες δανείσει τὴν σφαῖραν αὐτὴν, δολοφόνε, πρὸ χρόνων;
 » Δάδε τὴν ἥδη τὴν μάχαιραν ταύτην εἰς κόρης καρδίαν;
 » Εἶχες βυθίσει, καὶ ἐσφαζες τρεῖς μὲ πληγὴν μόνον μίαν;
 » Θέλεις καὶ σὺ δι' αὐτῆς αἰσθάνθῃ τοῦ θανάτου τὸ ψῦχος.—
 » Ἐδῶκα τότε τὴν πρώτην πληγὴν ἀδεξίως, κι' ἀρπάσας
 » Τὸ εἰς τὸ αἷμα τῆς Ἀννης βαφὴν ἀποτρόπαιον ζῆφος,
 » Τρεῖς ἔς τὴν καρδίαν πληγὰς τῷ κατέφερα μέχρι λαξίδας.
 » Τοῦ παραδείσου, ὦ Πάτερ, ἡ τέρψις, εἰς ἣν καὶ ἐλπίζεις,
 » Ἐξομοιοῦται μ' ἐκείνην, εἰπὲ, τὴν ὁποῖαν ἠσθάνθην,
 » Ὅτε τὰς σάρκας ὡς τίγρις διέσχίζα τοῦ θυματός μου;...
 » Πλὴν βλασφημῶ ὦ! συγχώρει! παράφρων καρδιά γογγύζει.
 » Ἐπεσ' ὠχρὸς, καὶ ὡς βρύσις τὸ μαῦραν τοῦ ἔρρεεν αἷμα·
 » Μέγαν δ' ἀφείς μυκηθμὸν μὲ σπασμῶδη ἐξέπνευσε τρόμον,
 » Καὶ τὴν κομφήν του μορφὴν κατεκάλυψ' εὐθὺς δυσμορφία.
 » Μόνος ὁ ἔχων ὠραίαν ψυχὴν καὶ νεκρὸς εἶν' ὠραῖος.
 » Ἐφυγον ἐπειτ' ἀφείς ἀναμνήσεις ἀνδρὸς παραδόξου,
 » Καὶ τὴν εἰρήνην ζητῶν τῆς ψυχῆς μου, διέδην πελάγη,
 » Ὅρη σκιώδη κ' ἐρήμους, πλὴν πάντοτε εὖρον ἀνίαν.
 » Ὅταν τὴν θάλλουσαν φύσιν ἐθαύμαζον, αὕτη ἡ φύσις
 » Μόνος μ' ἐνθύμιζ' ὅτ' εἶμαι· ὅποταν εἰς πόλεων τύρην
 » Τὴν κοινωνίαν ἐσκόπων, ἡ πλήρης δεινῶν κοινωνία
 » Ἰξῶν ἐντός μου τὸ ἄλγος· μικροὺς πανταχοῦ τοὺς ἀνθρώπους
 » Εὖρον· καὶ ὅπου ἀπῆντησα νοῦν, νὰ στεναζέη τὸν εἶδον.
 » Τότε ὡς μόνος λιμὴν τοῦ θεοῦ μοὶ ἐφάνη ὁ οἶκος
 » Κ' εἰς τὴν θερμὴν προσευχὴν τῶν πληγῶν μου τὸ βάλαμον εὖρον.
 » Πλὴν ὡς σ' ἀπῆντησα, στάσις ἐντός μου ἠγέρθη ἐκ νέου
 » Πᾶσα πληγὴ παλαιὰ τὴν προτέραν ἔλαβε φλόγα,
 » Καὶ τὸν κλονούμενον νοῦν κατετάραξε μέχρι μανίας.
 » Χαῖρε! γιὼν μὲ καλύπτει παλλὴ, καὶ ἐσδέσθη τὰ πῦρ μου.
 » Θέλει σθεσνῇ ὡς αὐτὸ κ' ἡ ζωὴ μου... ἀκούω πεινόντων
 » Λύκων φρικτὰς ὠρυγὰς... ἀναπνέω δυσκόλως... παγόνω.
 » Ῥῖγος θανάτου αἰσθάνομαι... Πάτερ προσεύχου!... ὦ Ἄννα!...
 » —Ἐπαυ' ἐδῶ ἡ γραφὴ τοῦ θανάτου τὸ ἄμετρον ψῦχος

Ἐρχώσθε χεῖρα καὶ νοῦν. . . Αἱ! τὸ ψῦχος αὐτὸ τοῦ θανάτου
 Πάντες οἱ ζῶντες θνητοὶ θά ἰδῶμεν, χωρὶς νὰ εἰπῶμεν
 Ποῖον τὸ ἄλγος αὐτοῦ. . . — Μεθ' ἡμέρας δ' ὀκτῶ, καὶ ὁ γέρον.
 Δάμπρος, νοσήσας δεινῶς, εἰς μονὰς τοῦ Κυρίου ἀπέπτη
 Κράζων μὲ ἄλγος ψυχῆς τὰ ὀνόματα Ἀννης καὶ Φλώρου,
 Κ' εἰς τοὺς πατέρας πικρὰν ἐμπειήσας καὶ ὄφρατον λύπην. —

ΤΕΛΟΣ.

Η ΑΔΕΛΦΙΚΗ ΑΓΑΠΗ.

—ο—

Ἐν τῷ διαλλάσσοντι τῆς γνώμης καὶ αἱ
 διαφοραὶ τῶν ἔργων καθίστανται.

Θουκυδίδης.

« Μετὰ τὴν πτώσιν τοῦ Βυζαντινοῦ κράτους ἡ
 Ἐκκλησία μόνη, μεταξὺ τῶν ἐρειπίων τῆς γενικῆς
 καταστροφῆς, διεπώθη ἀβλαβῆς καὶ ἀκεραία· οἱ
 νικηθέντες πρὸς τὴν Μεγάλῃν Ἐκκλησίαν ἐ-
 τεινον καὶ τὰ βλέμματα καὶ τὰς καρδίας· εἶδεν
 ἡ Μεγάλη Ἐκκλησία περὶ ἑαυτὴν καὶ ὑφ' ἑαυ-
 τὴν ἡνωμένας ὅλας τὰς δυνάμεις τοῦ ἔθνους, καὶ
 προσέλαβε χαρακτῆρα πολιτικόν, ὥστε ἀπὸ τὰς
 πρώτας τῆς κατακτῆσεως ἡμέρας ἡ Μεγάλη Ἐκ-
 κλησία εὗρέθη θρησκευτικὴ καὶ πολιτικὴ κεφαλὴ
 τῶν ἐν Τουρκίᾳ Ὀρθοδόξων, πηγὴ τοῦ ἡθικοῦ
 βίου των, κέντρον ὅλων τῶν δυνάμεων τοῦ δεδου-
 λωμένου χριστιανικοῦ πληρώματος, καὶ ὁ Πατρι-
 ἀρχης ὀνομάσθη ἐθνάρχης. » Τὰς ἀληθείας ταύ-
 τας ἀπρὸςδοκίμως ἀνέγνωμεν ἐν τῷ προλόγῳ τοῦ
 Ἑλληνισμοῦ ἢ Ῥωτισμοῦ (α), καὶ ταύτων τὴν ἀνά-
 πtyξιν ἐπιχειροῦμεν ἡδῇ.

Ὀντως μετὰ τὴν πτώσιν τῆς Βυζαντινῆς Αὐτο-
 κρατορίας κέντρον ὅλων τῶν δυνάμεων τῶν δεδου-
 λωμένων Ὀρθοδόξων ἡ Μεγάλη κατέστη Ἐκκλησία,
 καὶ τοὺς πιστοὺς ὁ ἱεὺς διεῖπε Κληρὸς ἀρωγούς
 ἔχων καὶ συναντιλήπτορας τοὺς ἀκρέμοντας τοῦ ὅλου
 πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας, λέγω τοὺς διδασκά-
 λους, τοὺς ἐμπόρους, τοὺς κατ' ἐπαρχίας προκρί-
 τους, ἰδίᾳ δὲ τοὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει προὔχον-
 τας τοῦ γένους, οἵτινες διὰ τῆς ἐπιρροῆς αὐτῶν
 παρὰ τοῖς κρατοῦσιν Ὀθωμανοῖς, πολλὰ εὐνοφελῆ
 ἐπὶ τέσσαρας διεπράξαντο αἰῶνας.

Οὐδεμία ὑπῆρχε τότε προνομιούχων τάξις· οὐδ'
 αὐτοὶ οἱ προὔχοντες τοῦ γένους ἐκαυχῶντο ἢ ἐπὶ
 ἰθαγενείᾳ, ἢ ἐπὶ κατὰ κληρονομίαν εὐγενείᾳ· ἐκ
 Χίου κατήγετο ὁ ἐξ Ἀπορρήτων, ἐκ Τραπεζοῦντος
 οἱ Μουροῦζαι καὶ οἱ Ὑψηλάνται, ἐξ Ἀγράφων οἱ
 Καρατζάδες, ἐξ Ἑπείρου οἱ Γρίκαι, οἱ Χαντζε-
 ρίδες καὶ οἱ Σούτσοι, ἐκ Μυκόνου ὁ Μαυρογένης, ἐκ
 Θεσσαλομαγνησίας Δημήτριος ὁ Σχινᾶς, ἐκ Θεσσα-
 λονίκης οἱ Ἀργυρόπουλοι, ἐκ Μεσποταμίας ὁ Ἀ-

ριστάρχης· καὶ καθιστάμενοι διερμηνεῖς τῆς Ὑψη-
 λῆς Πύλης, ἢ Ἑγεμόνε· τῆς Βλαχίας καὶ τῆς Μολ-
 δαυίας, εἰς τὴν ὑπηρεσίαν αὐτῶν προσελάμβανον,
 οὐδὲν διαστέλλοντες, τοὺς ἐκ τῶν λογίων ἱκανωτέ-
 ρους Κωνσταντινουπολίτας, ἢ Ἑπειρώτας, ἢ νησιώ-
 τας, οἵτινες, προϊόντες τοῦ χρόνου περιφανεῖς κα-
 θιστάμενοι, προὔχοντες τοῦ γένους ἀνεδεικνύοντο·
 ὥστε καὶ οἱ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις προκρίτοι, καὶ οἱ
 προὔχοντες τοῦ γένους, καὶ οἱ διδάσκαλοι, καὶ οἱ ἐμ-
 ποροὶ ἐκ τῶν σπλάγχχνων τοῦ λαοῦ διὰ μόνης τῆς
 ἱκανότητος ἀνεφύοντο· καὶ ἅπαντες οὗτοι, ἔχοντες
 ἐπὶ κεφαλῆς τὸν ἐπίτερος ἐκ τῶν σπλάγχχνων τοῦ
 λαοῦ προκύπτοντα ἱερὸν Κληρὸν, ἐν ἀδελφικῇ ἀ-
 γάπῃ μετ' αὐτοῦ πρὸς διατήρησιν τοῦ ἐθνισμοῦ συν-
 ἐπραττον διὰ τῆς ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ἀμύωνος καὶ ἀπὸ
 τῆς διδασκαλικῆς καθέδρας λαοσίῳ διδασκαλίας,
 διὰ τῆς ἀνεγέρσεως σχολείων, νοσοκομείων, γηρο-
 κομείων, διὰ τῆς ἐκδόσεως βιβλίων, διὰ τῆς συν-
 τηρήσεως τῶν εὐαγίων μοναστηρίων, διὰ τῆς ἐπι-
 σκευῆς καὶ οἰκοδομῆς ἱερῶν ναῶν.

Ἀνευρόντες τὸν ὡς ἐκ τῆς καταγωγῆς κοινὸν χα-
 ρακτῆρα τῶν προὔχοντων, τῶν διδασκάλων, τῶν ἐμ-
 πόρων, ἐρευνήσωμεν ἰδίᾳ ἢ ἰη ἐκάστην τῶν τριῶν
 τούτων κοινωνικῶν τάξεων.

Οἱ προὔχοντες τοῦ γένους συνεχῶς διεσέροντο
 καὶ κατέτρεχον ἀλλήλους ἐπὶ τοῖς πολιτικοῖς πρά-
 γματιν· ἀλλ' ὅμως, ὅσας ἦν λόγος περὶ ἐθνωφελῶς
 ἔργου, ἢ περὶ ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων, συνησπί-
 ζοντο καὶ πάντα πόνον καὶ πάντα κίνδυνον ἡδέως
 ὑποδεχόμενοι, ἡμιλλῶντο περὶ τὰ καλὰ, τῷ συνδέ-
 σμῳ τῆς ἀγάπης συνδεδεμένοι καὶ μετ' ἀλλήλων καὶ
 μετὰ τῶν Μητροπολιτῶν διὰ δὲ προχειρίσεως καὶ
 χειροθεσίας ἐξοικειούμενοι μετὰ τοῦ Παναγιωτάτου
 ἐπ' αἰσίσις, « τῇ γὰρ δρυὶ οἱ βάλανοι κόσμος, » ἐν
 κατοχῇ ἦσαν τῶν ὀφφικίων τῆς Λύλῆς αὐτοῦ, καὶ
 διετέλουν ὁ μὲν μέγας Λογοθέτης, ὁ δὲ μέγας Ῥήτωρ,
 ὁ δὲ μέγας Σκευοφύλαξ, ὁ δὲ μέγας Χαρτοφύλαξ,
 ὁ δὲ ἑτερόν τι· οὕτω δὲ συνδιασκεπτόμενοι ἐν τοῖς
 Πατριαρχείοις μετὰ τοῦ Παναγιωτάτου καὶ μετὰ
 τῶν Ἀγίων Γερόντων, καὶ διὰ τε τὴν ὁμολογουμέ-
 νην πολυπειρίαν καὶ διὰ τὴν μετὰ τῶν κρατούντων
 σχέσιν αὐτῶν, προσκαλούμενοι πολλάκις, γνώμην
 συνοδικῶς ἐξέφερον ἐπὶ τε τοῖς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν
 καὶ ἐπὶ τοῖς εἰς τὸ γένος ἀφορῶσιν, ὡς καὶ κατὰ
 τὴν ἐν ἀγία Σοφίᾳ ὑστάτην Σύνοδον, προκαθη-
 μένων τῶν τεσσάρων Πατριαρχῶν τῆς Ὀρθοδοξίας,
 καὶ συνεδριαζόντων πλείστων Μητροπολιτῶν, πα-

(α) Ἰδε σελ. προλόγου μγ'.